

... Odprto pismo v Ljubljano ... Prevent - gazela in tiger ... intervju: Bernard Osvald ...
... študenti brez "svojih" avtobusov ... Korotan in Dravograd okrepljena ... kronika ...

MENTIS
DRAVOGRAD
MARIBOR
VELENJE

PREPIH

03/IX • marec 1999 • cena 250 SIT • Poština plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

Črni oblaki nad Koroško

d.d.
ZAVAROVALNICA
MARIBOR

UGODNO: KASKO ZAVAROVANJA MOTORNIH VOZIL
NOVO: POTRESNO ZAVAROVANJE

SGP KOGRAD **IGEM** d.d.
s proizvodnimi enotami betona,
betonskih izdelkov in železa
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o.
INŽENIRING d.o.o.
PRODAJNI CENTER d.o.o.

koroške pekarne d.d.
- Dravograd - Črna -
Slovenj Gradec - Mislinja - Prevalje
- Nama Ravne - Lena Levec -

SEDEŽNE GARNITURE ZA VSE PROSTORE

Sedežna garnitura je najpomembnejše pohištvo povprečne dnevne sobe, saj jo vsi veliko uporabljajo: ko družinski člani počivajo, berejo, gledajo televizijo ali sprejemajo goste. Njena kakovost je zelo pomembna za udobno sedenje; kjer pa se udobno sedi, se sedi dolgo in z veseljem. Poleg tega kakovost sedežev pomeni dober dizajn in boljši videz prostora. V majhnih stanovanjih je navadno dovolj prostora za postavitev velikih sedežnih garnitur, posebej če naj bi omogočile tudi rezervno ležišče za goste. Včasih torej potrebujemo majhno sedežno garnituro, ki bi bila večnamenska in bi se čimbolj prilagodila skromnemu prostoru. Tudi če imate veliko stanovanje, boste želeli v dnevni sobi prostor za sedežno garnituro izkoristiti čimbolje.

Proizvodni program sedežnih garnitur sestavlja preko štirideset v osnovi različnih garnitur, katere si lahko kupec oblikuje sam v zaključeno celoto, ki ustreza njegovemu bivalnemu okolju. Med seboj se razlikujejo predvsem po dizajnu, udobnosti, kompatibilnosti, funkcionalnosti in po vgrajenih materialih v sedežne blazine, ki nudijo bolj ali manj zdravo in udobno sedenje.

OZNAKE IZDELAVE

Vsaka sedežna garnitura in ležišče Nove opreme je označena s posebnim znakom. Če ga znamo »prebrati«, bomo takoj vedeli, kako je izdelana.

Posamezne oznake vam predstavljamo in prilagamo opis vsake.

>>Super one<<

Pri garniturah s to oznako tvori osrednji del sedežne blazine poliuretanska pena, katere gostota znaša med 30 in 40 kg/m³, odvisno od tipa posamezne garniture.

Zaradi razmeroma visoke specifične gostote materiala so ti sedeži srednje trdi. Med garniture s to oznako sodi tudi sodobno oblikovana garnitura SEBATA.

>>Super spot<<

Ta oznaka pomeni garniture, katerih sedežna blazina je sestavljena iz dveh različnih plasti poliuretanske pene. Spodnja nosilna plast je iz pene visoke gostote in zato trše, v katero so točkovno nameščene vzmeti. Preko nje je položena gornja plast iz t.i. komfort pene, nekoliko mehkejše in izredno elastične. Ena izmed tako izdelanih garnitur Nove opreme je EPOHA.

>>Super fantastic<<

Jedro sedežne blazine pri teh garniturah tvori t.i. bonell vzmetenje, v katerem je povezanih veliko število vzmeti manjšega premera.

Ker so vzmeti "posejane" razmeroma na gosto, se obremenitev blazine porazdeli med več vzmeti hkrati. Na spodnjo in zgornjo stran vzmetenja je položena nosilna elastična plast "termofilca" s plastično juto. Zgoraj in okrog po obodu vzmetenja je nalepljena poliuretanska pena, ki daje sedežu končno obliko.

Med posamezne vrste vzmeti so vstavljeni še dodatni trakovi pene v funkciji zvočnega izolatorja, ki pa dajejo sedežu tudi večjo kompaktnost in mu zagotavljajo daljšo življenjsko dobo.

>>Super prima<<

Jedro sedežne blazine pri garniturah s to oznako predstavlja bonell vzmetenje (enako vzmetenje boste našli tudi pri vzmetnici Euroqual).

Na vzmetenje je položena nosilna plast iz t.i. termofilca, lahko tudi lateksiranega kokosa ali drugega materiala.

Čez nosilno plast je položena plošča iz poliuretanske pene. Nosilna plast preprečuje, da bi se vzmetenje zajedlo v gornjo plast pene; ker so tu uporabljene vzmeti večjih premerov, je vgrajena nosilna plast precej trda. Oznako "super prima" nosi med drugim garnitura OV-1.

OV-3

CER

KOPA

KAJA

CALA 1.2

PLATANA

OV-1

CIRUS

PAGAT

TAROK

NOVA
OPREMA

Tovarna oblaženega pohištva, d.d.

2380 Slovenj Gradec • Pod gradom 4

tel. 0602 50 500 • faks 0602 42 153

Pohištvo Nove opreme si lahko ogledate v vseh večjih salonih pohištva in v lastnih prodajalnah Nove opreme:

Slovenj Gradec, Pod gradom 4, telefon 0602/44 185, 50 500

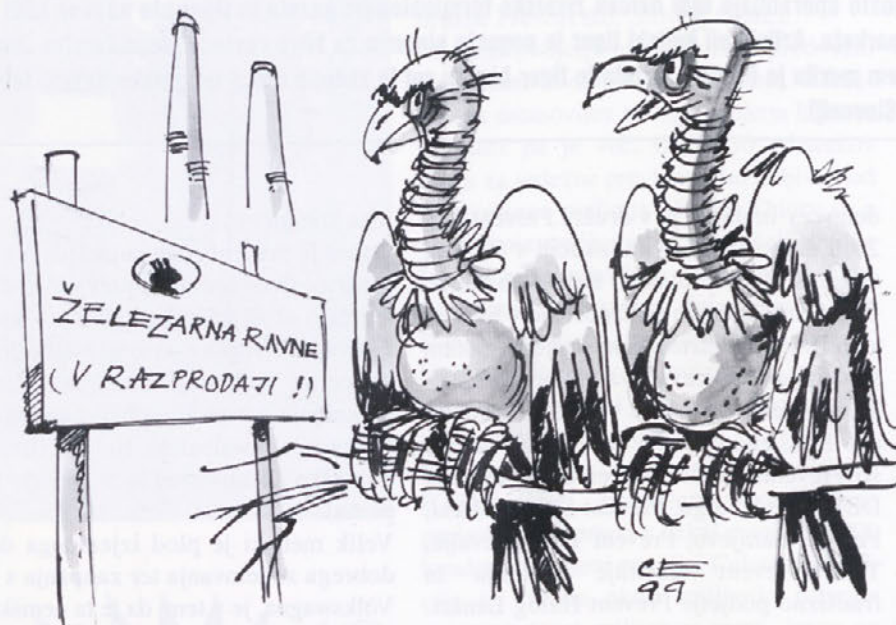
Novo Mesto, Košence 65 a, telefon 068/321 674

Divača, Lokev 189 b, telefon 067/67 615

Ljubljana, Tbilisijska c. 83, telefon 061/123 38 45

Maribor, Ptujška c. 97, telefon 062/422 552

JASTREBI SE ZBIRAJO

Poti res ne moreš zgrešiti. Letiš pač tja, kjer zaudarja!

PREPOZNO ZA LIPICANCE - IN ZA SLOVENCE?

Slovenci smo dolga stoletja vzdihovali pod tujimi gospodarji in hrepeneli po samostojnosti. Ko so nas tlačili Germani, smo se prištevali k zatiranim Slovanom, ko so nas objemali bratski južni Slovani, smo iskali korenine pri izumrlih Venetih...

Z osamosvojitveno vojno smo dobili samostojnost, a zdaj ko da z njo ne znamo prav ravnati. Kljub dejstvu, da so kraški lepotci iz Lipice naši, so "strokovnjaki" iz političnih vrst zamudili zaščito njihovih rodovniških knjig. Nekje v združeni Evropi naj bi se odločalo, kdo bo imel pravico rediti konje s čistokrvnim poreklom...

Kakšna pa je tu zveza s Slovenci?

Čistokrvni izumiramo, se mešamo, na številu pridobivamo s podarjenimi državljanstvi, vztrajno iščemo avtohtono nemško manjšino, zanemarjamo domačo, slovensko govornico; vse to pod krinko demokracije in želje po vstopu v EU in podobne združbe...

Svetohlinski prebliski nekaterih, naj slovenske matere rodijo več otrok, se v menjavi političnih kadrov zgubijo v zmešnjavi neodgovornosti.

Že leta se npr. bijejo strokovno-politične razprave o posebnem zakonu o umetnem oplodjevanju. Ker je to nadvse občutljivo problematiko treba rešiti v parlamentu, se rešitev seveda odmika. Poslanecem ja ni vseeno, ali bodo dajalci semena za slovenske otroke iz visoko demokratične Skandinavije ali morda iz vročerkvne Argentine! Zaradi anonimnosti pa se rodovniške knjige ne vodijo.

Kdo bo torej rešil Lipicance in Slovence, preden bo prepozno?!

Čistokrvnež

Iz vsebine:

Prevent:	
<i>koroška »gazela« in »tiger«</i>	4
Pismo v Ljubljano:	
<i>Črni oblaki nad Koroško</i>	6
Intervju:	
<i>Bernard Osvald</i>	10
Korošica:	
<i>ponudba za vsak okus</i>	12
<i>Odmev z Bricnika</i>	13
<i>Sejem Moda Fashion</i>	15
Dražja pot	
<i>do študentskih domov</i>	21
Kultura:	
<i>pesniški prvenec</i>	
<i>Mihaele Mravljak</i>	24
Pričevanja:	
<i>Koprivška šola</i>	26
Praznik skokov	
<i>v Mislinji</i>	28
Korotan in Dravograd	
<i>okrepljena</i>	30
Prejeli smo...	31
Črna kronika	32
Horoskop	34

Na naslovnici: Oblaki nad Uršljo
Foto: Ivko

PREPIH Koroški časopis
Izdaja ČZP VORANC, d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik
Grafična priprava: CERDONIS, d.o.o.,
Slovenj Gradec, teh. urednik Blaž Prapotnik
Tisk: Tiskarna ODTIS, Ravne
Naslov uredništva: ČZP VORANC, d.o.o.,
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel. & faks: 0602/22-999

Na osnovi mnenja republiškega sekretariata za
informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med pro-
zvođe iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se pla-
čuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo
in ne honoriramo.

Na razpotju življenja ni prehojenih poti.

NIKO

Prevent - koroška "gazela" in "tiger"

V sodobnem poslovnem svetu dandanes pogosto uporabljajo tudi delček živalske terminologije: gazela in tiger sta nadvse hitri živali, zato sta se uveljavili tudi na gospodarskem parketu. Azijski ali keltski tiger je pogosto sinonim za hitro rastočo gospodarstvo Japonske in Irske, gazela pomeni podobno. V slovenskem merilu je Prevent gazela in tiger hkrati, saj je zadnjih nekaj let gotovo najbolj hitro rastoče podjetje na Koroškem, če ne kar v vsej Sloveniji.

Letos vrtoglavih 400 milijonov mark realizacije?

Kazalci prihodka in zaposlenosti so v Preventu fantastični: v lanskem letu so dosegli dobrih 31 milijard tolarjev ali več kot 330 milijonov mark celotnega prihodka, od tega so več kot 30 milijard tolarjev ali skoraj 320 milijonov mark realizirali v izvozu, kar pomeni v primerjavi z letom poprej kar za 60 odstotkov večji izvoz.

Za primerjavo, leta 1993 je Prevent dosegal letno realizacijo še manj kot 50 milijonov mark, v letošnjem letu se načrti in napovedi že vrtijo okoli 400 milijonov mark letne realizacije. Celotni prihodek na zaposlenega je bil leta 1993 še daleč pod sto tisoč markami na zaposlenega, letos se je približal številki 200 tisoč mark, kar seveda zlepa ne dosega kakšno podjetje na Koroškem.

Leta 1993 je bilo v Preventu komajda nekaj več kot 400 zaposlenih, samo lani se je število zaposlenih povečalo za 500

delavcev in danes je v družbi Prevent d.d. 2010 delavcev, to je na lokaciji v Slovenj Gradcu, Mislinji in enoti Radlje ob Dravi. Če k temu dodamo še zaposlene v hčerinskih firmah in farnišnem podjetju, potem se število delavcev povzpne preko 3200. Sicer pa ima Prevent še vrsto hčerinskih in eno franšizno podjetje: hčerinska podjetja so Prevent Handel v Freiburgu, Prevent DEV v Wolsburgu, Prevent SPM v Mirni, Prevent Sarajevo, Prevent TRO Prevalje, TUS Prevent tekstilije Mislinja in franšizno podjetje Prevent Halog Lenart.

Od 11 tisoč na poldrugi milijon

S proizvodnjo avtomobilskih sedežev je Prevent pričel leta 1976. Tega leta je izdelal 11 tisoč kompletov, leta 1993 je proizvodnja prevlek bila še pod 200 tisoč na leto, v lanskem letu pa je letna proizvodnja že znašala več kot 1,5 milijona kompletov. Letos načrtujejo okoli 1,8 mili-

jona kompletov.

Danes je Prevent eden največjih evropskih proizvajalcev sedežnih prevlek in dnevno izdelajo okoli 8500 kompletov, s katerimi oskrbuje evropske avtomobilске tovarne koncerna Volkswagen in Ford. Prevleke dobavljajo v Nemčijo (Wolsburg, Emden, Hanover, Schwalbalch), Belgijo (Brussell), Slovaško (Bratislava) in v Španijo (Pamplona).

Velik met, ki je plod izjemnega dela in dobrega sodelovanja ter zaupanja s strani Volkswagna, je v tem, da je ta nemški koncern Slovenjgradčanom zaupal konstruiranje in razvoj sedežnih prevlek. V novem modelu passata so vse sedežne prevleke plod znanja Preventovih strokovnjakov, leta 1996 pa je Prevent v sodelovanju s koncernom Volkswagen razvil tudi prevleko za stranski varnostni meh.

Družba TUS Prevent d.d. Slovenj Gradec je lansko leto začela z izjemnim uspehom: tovarni Prevent Slovenj Gradec in Prevent Halog sta od ustanove TUV prejela standard kakovosti po VDA 6.1. Gre za certifikacijsko presojo po sistemu, ki ga je definiralo združenje VDA (Verband der Automobilindustrie e.V.) in so natisnjeni v knjižici 6.1. Ta sistem je v avtomobilski industriji gotovo najpomembnejši, nekakšna ustava avtomobilске industrije, ki poleg standardov serije ISO 9000 predpisuje še dodatne zahteve s področja poslovanja in dela. Na ta način sta se pridružila maloštevilni družini imetnikov tovrstnih certifikatov v Evropi. Prevent je bil že doslej trdno vpet v evropsko avtomobilsko industrijo, s tem certifikatom pa so pridobili tudi še formalne pogoje, ki jih od dobaviteljev terjajo evropske avtomobilске tovarne.

Prevent dobavlja prevleke koncernu Volkswagen preko hčerinskega podjetja Prevent Handel GmbH in Slovenjgradčani so pri Volkswagnu zelo dobro zapisani, saj so v lanskem letu že drugič dobili prestižno nagrado za najboljšega dobavitelja. Navezanost in zaupanje Volkswagna do Preventa se nenazadnje kaže tudi v tem, da si je Prevent uspel zagotoviti velik posel tudi za novo generacijo golfov. Vsak 16.

avtomobil, ki ga naredijo v zahodni Evropi, ima prevleke iz Preventa. Prevent pa išče tudi partnerje v kovinski industriji in kmalu naj bi kmalu avtomobilski industriji dobavljali sedež v celoti, ne samo prevlek.

Letos se rast nadaljuje

Prve dni tega leta je Prevent ob obstoječih proizvodnih prostorih pričel graditi novo tovarno Prevent Lamitex d.o.o., ki se bo ukvarjalo s plemenitjem tekstilij. Gre za tehnološki postopek, ki temelji na plamenskem sestavljanju blaga, to je združevanju dveh ali treh materialov v kaširano blago, ki je nato namenjeno šivanju avtomobilskih prevlek. V novi družbi poleg družbe Prevent d.d. iz Slovenj Gradca in Prevent-Halog d.o.o. iz Lenarta v Slovenskih Goricah, ki imata večinski delež, sodeluje tudi francosko podjetje Michel Thiery SA iz Francije, Tekstilna tovarna Okroglica d.d. iz Volčje Drage in družba Šepič d.o.o. iz Obrov na Primorskem.

"Gre za prvi projekt tako imenovane

družine Prevent. Ta pojem je za nas širši kot koncern in ni nujno, da so podjetja, ki so v tej družini, z nami tudi kapitalsko povezana," je ob predstavitvi projekta povedal **Jože Kozmus**, generalni direktor družbe Prevent d.d. Slovenj Gradec.

"S temi podjetji nas združuje predvsem dolgoletno sodelovanje in znanje. Razlogov za ustanovitev novega podjetja Prevent Lamitex pa je več. Okoli 50 odstotkov blaga za sedežne prevleke smo dobivali od francoskega podjetja Michel Thiery in z novo proizvodnjo bomo zmanjšali stroške logistike in si tako še povečali fleksibilnost na avtomobilskem trgu. Poleg tega pa so v Sloveniji podjetja, ki izdelujejo materiale, ki se uporabljajo v tej proizvodnji in imajo ustrezno znanje, ki ga bomo sedaj združili v tem skupnem projektu."

V industrijski coni v Slovenj Gradcu IGEM GOK pospešeno gradi novo proizvodno dvorano z nekaj manj kot 8000 kvadratnimi metri površin. Celotna investicija je vredna okoli milijardo tolarjev oziroma deset milijonov mark, letno pa bodo proizvedli okoli štiri milijone tekočih metrov kaširanega blaga za sedežne prevleke.

Mag. Damir Popovič, član uprave Preventa, pravi, da bodo v tej tovarni zadostili okoli polovici potreb po tem blagu, kajti Prevent letno potrebuje okoli deset milijonov tekočih metrov tovrstnega blaga. Iz Francije pa bodo poslej vozili le tisti del, ki sestavlja vrhnji del sedežne prevleke, ostalo bodo naredili v Slovenj Gradcu. V novem podjetju bo zaposlenih okoli 20 delavcev, načrtovana letna realizacija Prevent Lamitexa pa je okoli 13 milijonov

mark.

Prevent bo s to investicijo naredil korak od delovno intenzivne proizvodnje h kapitalno intenzivni proizvodnji. Nenazadnje bo Prevent s to naložbo še povečal slovenski delež v prevlekah in povečal možnosti za sodelovanje s slovenskimi podjetji.

Gospod Jean-Marc Taillades, član uprave francoskega podjetja Michel Thiery, ki zaposluje več kot 1100 delavcev in letno proizvede več kot 15 milijonov metrov blaga za avtomobilsko industrijo, pa je v Slovenj Gradcu že napovedal novo sodelovanje s Preventom. Prihodnje leto naj bi skupno podjetje ustanovili v Franciji, kar bi lahko Preventu odprlo pot tudi na francoski avtomobilski trg, tovarne Renault, Citroen in Peugeot ter še naprej do španskega Seata. Družba Michel Thiery je namreč dobavitelj blaga za sedežne prevleke teh tovarn.

Stečajni TRO v rokah Prevent-TRO

Te dni se je razvila tudi zgodba okrog stečaja podjetja TRO Prevalje, ki ga je po pričakovanju za okoli dva milijona mark kupila družba Prevent TRO, ki je imela to podjetje več kot pol leta tudi v najemu. Seveda pa ni več nobena skrivnost, da Prevent zanima tudi mini livarna ravske Jeklolivarne, ki je v stečaju, in dalje železarske Armature Muta, za katere je država dala soglasje za prodajo.

(mp)

ČRNI OBLAKI NAD KOROŠKO

Tako so koroški vsakdan opisali Ravenčani v svojem odprtem pismu Vladi Republike Slovenije in poslancem državnega zbora, v katerem so nanizali vrsto problemov, ki tarejo Ravne, našo železarno in celotno Koroško. V veliki meri tudi Slovenijo kot celoto. Zaradi aktualnosti objavljamo pismo v celoti:

KOROŠČI OPOZARJAMO!

Že nekaj časa se nad Koroško zbirajo črni oblaki, na katere želimo opozoriti javnost in odgovorne v vladi in DZ. Korošči nimamo navade biti glasni, to pa ne pomeni, da se strinjamo z vsem, kar se tu dogaja. Razpoloženje ljudi je vse bolj moreče, kar vpliva na delovne rezultate in predvsem na standard ljudi, ki nenehno upada.

Naj opozorimo na nekaj dogodkov in dejstev, na katera morajo vsekakor biti pozorni vsi, ki odločajo o usodi in življenjskem utripu Koroške:

1. Dogodki okoli Viča in Holmeca so močno razburili Korošce. Prepričani smo namreč, da ne temeljijo na dokazanih dejstvih, temveč na popolnoma nepotrebnih zapletih odgovornih na notranjem ministrstvu. Naši ljudje so upravičeno užaljeni, ker se na njihovih plečih poravnavajo računi, s katerimi mi nimamo nikakršne zveze. Kar pa je še huje, odmevi na te dogodke v tujini so dokaj neugledni, lahko celo nevarni, saj živimo tik ob meji, in dobro veste, da jih prej ali slej lahko izrabijo koroškimi Slovencem nenaklonjeni elementi. Če nič drugega, so naši popotniki v Evropo udarili pečat nezaupanja.

2. Železarna Ravne, ki je slovela kot ena najkvalitetnejših ne samo v državi, temveč po vsej Evropi in še dalje, postaja iz dneva v dan bolj razbita. Prepričani smo, da bi s strokovno podprtim načrtovanjem lahko uspešno delovala tudi v Evropi. Sanacija v obliki razprodaje ne more prinesiti blaginje, kratkoročne koristi razparceliranja so začetek propada. Menimo, da se tisti, ki planirajo tako bodočnost železarne, bodisi ne spoznajo na stroko, še bolj verjetno pa odločajo parcialne trenutne koristi, ki se niti malo ne ozirajo na prihodnost naše doline.

Kdo lahko argumentirano opraviči stečaj ravske livarne in istočasno prodaja uspešno podjetje "Armature" Muta, ki je pomemben kupec livarne? Iz zelo zanesljivih virov Ravenčani vemo za umazane in špekulantske namene razprodaje cele železarne interesentom, ki so vse prej kot zaupanja vredni. Eno je jasno -

nihče, najmanj pa tujec, ne kupuje iz ljubezni do nas, temveč le v interesu lastnega dobička. Da je pri nas delovna sila cenejša kot na zahodu, je le krinka, pravi namen vidimo v postopnem uničenju ravske železarne, ki po kakovosti prav nič ne zaostaja za evropskimi. Vemo tudi, kakšni so osebni interesi mešetarjev, ki pri teh poslih sodelujejo. Kje so garancije, da bo število zaposlenih ostalo ali celo poraslo, in tudi če bi, bi bili naši delavci "črnci" za opravljanje težaških del, bogate izkušnje in razvoj pa bi se zagotovo preselile drugam. Predelovalna industrija v sklopu železarne mora uporabljati polizdelke, ki nastajajo doma, četudi so morda navidezno dražji kot uvoženi. Vse, kar razprodamo in potem od njih kupujemo, bo dražje, kot če sami proizvajamo. Kar pa je lahko najbolj usodno, je delna ali celo popolna tehnološka odvisnost od tujcev. Ko bo lastnik našel boljše pogoje drugod, bo dejavnost preselil tja, pa ne bo pomagal noben papir, ali pa jo bo ukinil. Ponovno opozarjamo, da se bomo Korošči z vsemi sredstvi upirali razprodaji železarskega imetja! Če pa se bo zakon izkazal kot cokla za preživetje, se bo moral umakniti novemu. Če ne bo dovolj močan glas Ravenčanov, bo močnejši glas vseh Korošcev, ki so znali v najtežjih trenutkih zgodovine vedno stopiti skupaj.

Železarska tradicija štirih stoletij je in mora ostati vodilo za bodočnost. Vsako prestrukturiranje v druge dejavnosti je besedičenje v veter. Če bo propadlo železarstvo, bo propadla dolina in beda se bo neizogibno naselila tod. Beda pa lahko postane nevarna, ko preseže vse meje.

3. Problem železarskih stanovanj, hotela Korotan v Portorožu in drugih objektov, ki so bili zgrajeni z žulji železarjev, je morda rešen za Ljubljano, nikakor pa ni rešen za vse nas, ki smo jih z odrekanjem gradili. Podržavljenje in razprodaja po čudnih poteh in še bolj čudnih cenah je kopija nacionalizacije izpred pol stoletja, z razliko, da je takratna nacionalizacija delavcem prinesla koristi, sedanja pa samo škodo, porajanje novih bogatašev in množice revežev. Tudi ta pojav je resna grožnja miru. Če že kdo omenja revolucijo izpred pol stoletja, mora vedeti, da je ni rodila politika, rodile so jo krivice in pošastna razslojenost na bogate in revne.

4. Politizacija ljudi in dogodkov, predvsem pa problemov, postaja neznosno breme. Nismo proti nastajanju in delovanju strank, če je njih delo usmerjeno v splošno dobro. Žal pa se delovanje strank vse bolj usmerja v razgradnjo družbe in netenje nestrpnosti in mržnje med ljudmi, ki nimajo s politiko nobene veze. Vsak problem, ki ga je treba rešiti, se najprej gleda skozi strankarska očala, to pa pomeni le, da še dolgo ne bo rešen.

V gospodarstvu bi se morala politika, predvsem strankarska, popolnoma izločiti. V gospodarstvu mora imeti prvo besedo stroka. Stalno eksperimentiranje, n.pr. poroka ravskega "Metala" s štorskim "Jeklom", pa ponovna razdružitev, je obema stranema pridelala le škodo. Poskusi prodaje najbolj uspešnih podjetij tujim kupcem so dokaz, da je akterjem prav malo mar bodočnost koroške pokrajine. Posledice so tu, krivcev pa ni. Nenehno menjavanje in odhajanje vodilnih kadrov ni v korist in še manj v čast podjetju in ugledu gospodarstva. Ni mogoče prikriti, da gre predvsem za strankarske privilegije in ne za strokovne odločitve.

Koroška je res na obrobju domovine, komunikacije so težavne in doprinos v državno blagajno res skromnejši kot pred leti. To pa še ne pomeni, da mora biti prezrta. Nasprotno, deležna mora biti večje pozornosti, da se postavi na lastne noge in da ne pade v breme ostalim. Korošči imamo dovolj strokovnega kadra, ki pa žal vse bolj beži od tod, kjer ne vidi perspektive za dostojno življenje. Tudi tradicija in izkušnje so tu in delavni ljudje, ki smo navezani na svoj kraj. Pripravljeni smo potrpeti, če je treba, vendar ne v nedogled.

Zato smo sklenili spregovoriti; upamo, da nas boste slišali.

Svet Občine Ravne na Koroškem
Ivana Klančnik
županja

Sprejeto na seji Sveta Občine Ravne na Koroškem, dne 19. februarja 1999

Koroška v sliki

Pet direktorjev, ki je združilo kapital v novem podjetju Prevent Lamitex, je ob prisotnosti predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Jožka Čuka v začetku februarja položilo temeljni kamen za novo tovarno v Slovenj Gradcu.
Posnetek Stanko Hovnik

Klubu lastnikov certifikata kakovosti ISO 9002 se je pridružilo tudi slovenjgraško podjetje Eurocity.
Posnetek Stanko Hovnik

Pust - norčavi praznik slovenske tradicije smo tudi letos veselo "proslavili" po vsej Koroški. Posnetek je nastal na tradicionalnem pustnem karnevalu v Kottljah. Zanimivi vozovi, ki po navadi oblegajo središče naselja, so tudi tokrat gostili najrazličnejše maske.

Posnetek Petra Lesjak

V Koroškem domu starostnikov Črmeče-Dravograd je bila februarja (in bo še marca) odprta razstava del slikarja Zorana Ogrinca. Slikar se predstavlja z deli na papirju, risanimi oz. slikanimi v mešani tehniki akrila, tuša in svinčnika.

V veliki dvorani Glasbenega doma na Ravnah je bil že letošnji četrti koncert glasbenega abonmaja, na katerem sta nastopili vrhunski glasbenici, flavtistka Karolina Šantl - Zupan iz Ljubljane (sicer doma z Mute) in harfistka Nicoletta Sanzin iz Trsta. Poslušalci so doživeli čistost zvoka dveh pretanjenih glasbil in zanimiva emocionalna občutja ob nastopu umetnic. S posebnim zanimanjem so si ogledovali harfo, ki jo v živo redkokdaj vidimo. Posnetek Samo Šavc

Na območju vojašnice Bukovje je potekala vojaška sanitetna vaja z zaključnim preverjanjem osvojenega znanja slovenskih vojakov na služenju vojaškega roka. Predstavili so tudi bataljonsko sanitetno postajo in uporabo helikopterja Slovenske vojske, ki je opremljen za nujno medicinsko pomoč. Posnetek Stane Koselj

V knjižnici Ksaverja Meška v Slovenj Gradcu so organizirali večer z dr. Barbaro Simoniti, na katerem so predstavili njeno knjigo Razdalje. Z avtorico knjige se je pogovarjal urednik DZS Matej Bogataj. Posnetek Stanko Hovnik

Visok jubilej je pred dnevi praznoval gospod Franc Mravljak, dolgoletni učitelj igranja pihalnih instrumentov na ravenski glasbeni šoli. Ob 80 letnici so mu pred stanovanjskim blokom zaigrali njegovi tovariši iz Pihalnega orkestra Ravne; iskrenim čestitkam so tako dodali tisto najlepše, za kar je Franc vedno živel - glasbo iz instrumentov lastnega orkestra. Posnetek Zlatka Strgar

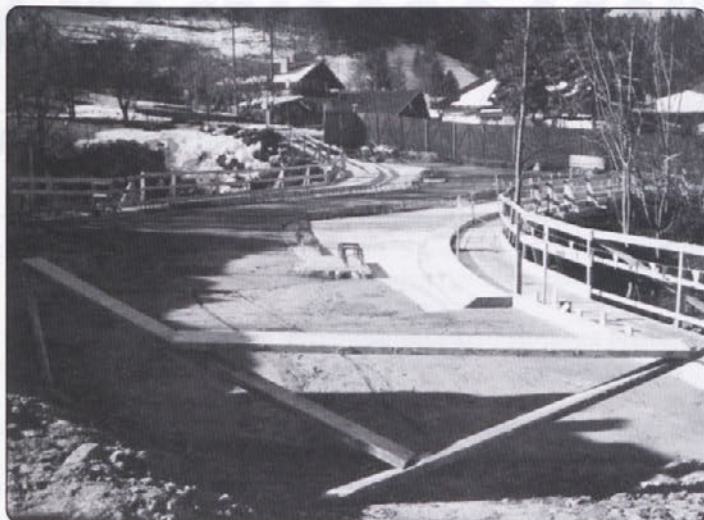
V Hotelu Rimski vrelec je strokovna kmetijska revija Kmetovalec razglasila slovenski traktor leta 1999. Letošnji zmagovalec je postal Zetor 7341. Na prireditvi so podelili tudi nagrade bralcem revije Kmetovalec. Posnetek Franc Jurač

Na rednem občnem zboru se je sestalo Društvo diabetikov Slovenj Gradec. Na posnetku Stanka Hovnika: govor predsednika društva Ivana Pavliča.

Vse bolj priznan koroški fotograf Tomo Jeseničnik je v slovenjgraški knjižnici pripravil strokovno predavanje na temo: fotografija v naravi. Zanimivo in poučno hkrati. Posnetek Stanko Hovnik

Kljub zimi, nizkim temperaturam in snegu gradbeniki v Vuhredu ne počivajo. Gradijo most, prejšnji je bil že močno dotrajan, saj je bil eden najstarejših na cesti Vuhred - Ribnica na Pohorju. Novi most bo sodoben, pravijo, stari je bil ozek, sodobni t promet ga je razmajal, predvsem kamioni z dolžinskim lesom s Pohorja so mu lomili ograje. To pa bo zdaj trden most. Posnetek Kristl Valtl

Tradicionalnega zimskega srečanja LDS na Kopah se je letos udeležilo več kot 150 članov stranke iz vse Slovenije, 130 se jih je tudi pomerilo v veleslalomu. Na posnetku Dušana Petroviča je v ospredju ženski del sodelujočih, v ozadju so poslanci in župani. Za spremembo.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je 3. marca svečano obeležila svoj 50 letni jubilej. Ob tej priložnosti so pripravili bogato razstavo o nastanku, razvoju in delu knjižnice, ki sodi danes med deset največjih v Sloveniji, nesporno pa ohranja svoj vsekoroški - pokrajinski pomen. V tem času je knjižnica razvila tudi sodoben informacijski sistem, ki omogoča pretok informacij o knjižnem gradivu po državi in preko mej. Posnetek Tomo Jeseničnik

Hotuljci so od prejšnje srede bogatejši za novo pošto, z lastno pošno številko 2394. Po 45. letih, lahko bi rekli - začasnega zaprtja so v poslovno stanovanjskem objektu pridobili sodobno opremljeno pošto, ki meri 100 kvadratnih metrov. Pošto, ki bo imela tudi trgovinski kotic, je slovesno odprl podžupan občine Ravne na Koroškem Jože Loger. Posnetek Miro Petek

Kar se je že dolgo napovedovalo, se je v začetku marca, žal, res zgodilo - zrušilo se je stanovanje v Dominikanskem samostanu v Radljah ob Dravi. V dotrajanih, nevarnih stanovanjih živijo socialno ogrožene družine, ki nimajo kam drugam. Ob nesreči (na srečo) sicer nihče ni bil poškodovan, strah se pa se je še bolj zaril v kosti stanovalcev. Kdaj lahko sledi še večja katastrofa? Posnetek Kristl Valtl

KOPA S POGLEDOM NAPREJ

RAZVOJNI NAČRTI KOPE ODPIRAJO NOVE PERSPEKTIVE ZA ZAPOSLETE VISOKOIZOBRAŽENIH KADROV

20 LET HIŠA BISTRIH REŠITEV

Bernard Oswald

Slovenjgraška Kopa je podjetje, eno redkih v Sloveniji, še bolj na Koroškem, ki gradi predvsem na prodaji znanja. 20 let dela in izkušenj je Kopa pripeljalo v sam vrh slovenske ponudbe programske opreme za podporo proizvodnim podjetjem, znana je po državi in izven. Je tudi podjetje, ki daje zagon in spodbudo prehodu na informacijsko tehnologijo doma, na Koroškem. Predvsem o tem smo se tokrat pogovarjali z direktorjem Kope, g. Bernardom Oswaldom.

G. Oswald, Kopa je eno redkih podjetij na Koroškem, ki nudijo lasten programski produkt, razvit doma in z domačimi strokovnjaki. Kakšne so dosedanje izkušnje vaše usmeritve in kaj je vodilo takega pristopa?

Kopa je vodilno podjetje na slovenskem trgu pri zagotavljanju celovite informacijske podpore v srednje velikih in velikih proizvodnih podjetjih. Znanje pa je v današnjem svetu vse pomembnejše. To še posebej velja za znanje o razvoju informacijske tehnologije. Podjetja, ki se v prihodnje ne bodo podredila poslovni preobrazbi, ki jo zahteva silni razmah informacijske tehnologije, bo povozil čas. Ostala bodo na obrobju poslovnega dogajanja, postala bodo nekonkurenčna in nepotrebna. Takšna podjetja v naši regiji žal že poznamo.

In kaj bo treba po vašem mnenju narediti, da bi presegli takšno stanje?

Odgovor je v prehodu v informacijsko družbo, informacijsko tehnologijo. Naše izkušnje, ki izhajajo iz dvajsetletnega dela in iz več kot sto postavljenih informacijskih sistemov za različna podjetja, dajejo zelo jasn pogled na to, kaj je treba narediti. Najprej se je treba opremiti s tehnologijo. Še tako dobro poznavanje in posedovanje

tehnologije pa ne more nadomestiti ekspertnega znanja o informacijskih potrebah posameznega podjetja. Strokovne kadre bo treba dodatno usposobiti na področju poznavanja tako informacijskih potreb kot sodobne računalniške tehnologije.

V Kopi ste ta problem seveda že zdavnaj rešili. Kaj pa druga koroška podjetja?

Po naših izkušnjah se v koroški regiji, pa tudi širše v slovenskem prostoru, menedžerske ekipe vse preveč ukvarjajo s perečimi tekočimi problemi, ki jim praktično vzamejo ves čas. Tako ostane malo ali nič časa za strateške aktivnosti. Strateška prenova poslovnih procesov bi morala biti prisotna v vsakem podjetju, saj edino stalno preverjanje stanja in odločanja o prihodnosti lahko zagotovi rast, razvoj in dobiček. Za vse odločitve pa so pomembne kvalitetne informacije.

Za te pa sodobna informacijska tehnologija...

O tem ni več dileme. Koroška regija potrebuje poleg dobrih proizvodnih programov v vseh okoljih dobro informacijsko podporo. V ZDA je na primer informacijska tehnologija glavno gonilo razvoja države.

ZDA so informacijska družba. Tehnologijo lahko kupimo tudi mi. Kaj pa znanje?

Tu se pojavi problem. V naši regiji ni pravih mladih strokovnjakov. Torej je treba ljudi izšolati. To pa pomeni veliko naložbo v razvoj.

Ki jo je Kopa že realizirala. Kaj torej lahko danes nudite tržišču?

Kopa lahko nudi informacijsko podporo, in to na vseh področjih, ki to tehnologijo sestavljajo. Imamo lastne produkte pro-

gramske opreme za računovodstvo, komercialno, planiranje in spremljanje proizvodnje, za informacijsko podporo vzdrževanja in informacijsko podporo menedžmentu z upoštevanjem projektnega vodenja firme. Izdelamo projekt omrežja in ga tudi izvedemo ter za funkcionalnost nudimo 15 letno garancijo. Opremimo podjetja z računalniki, tiskalniki. Vso materialno poslovanje spremljamo s pomočjo črtno kode. Vse uporabnike izšolamo za uporabo informacijske tehnologije v lastnem šolskem centru.

Na trgu znanja ste že dvajset let. Kako načrtujete vaš nadaljnji razvoj?

V srednjeročnih razvojni planih imamo cilj podpreti z našimi rešitvami 100 srednjih oziroma večjih podjetij. Med svoje strateške cilje si je Kopa zadala tudi osvajanje in izkoriščanje tržnega segmenta, ki ga predstavlja internetska tehnologija.

Ti cilji niso uresničljivi sami od sebe. Gotovo ste v razvoj kadrov že doslej vlagali veliko sredstev in energije...

Ustanovili smo razvojni oddelek in zaposlujemo mlade strokovnjake. V naše razvojne aktivnosti vključujemo študente ustreznih fakultet. V Kopi so naložbe v znanje in zaposlovanje novih strokovnjakov prednostna naloga, saj le tako lahko zagotovimo obvladovanje najnovejše tehnologije, stalno izobraževanje lastnih kadrov in nudenje izobraževanja partnerjem - uporabnikom naših rešitev.

Rekli ste, da potrebujejo Koroška podjetja dobro informacijsko podporo. Ste s tem mislili podporo vašega podjetja in prodajo vašega znanja?

Ne le to. Menim, da bi regija morala imeti močno in z mladimi kadri pokrito podjetje, ki bi nudilo informacijsko podporo vsem v

regiji. Za začetek, kasneje tudi širše. In ta Koroška regija bi morala biti pripravljena na nek način podpreti razvoj visoke tehnologije in znanja. Zato dajem pobudo za ustanovitev regijskega foruma za informacijske tehnologije, ki bi ga zaradi njegovega velikega pomena za celotno regijo morali podpreti v vseh občinah. Mislim, da se ambicije županov ne končajo pri ustanavljanju podružničnih šiviljskih delavnic, predelavi uvoženih odpadkov... Tak projekt bi morali podpreti tudi v Svetu koroške pokrajine in v območni gospodarski zbornici.

Pa smo Korošci sposobni tega usodnega miselnega preskoka?

Kar si bomo sami postavili, to bomo imeli. Strateška usmeritev mora biti prehod v informacijsko družbo, dejansko, ne le na papirju in v deklaracijah. To seveda zahteva, da posamezno podjetje del sredstev nameni za prenovo poslovnih procesov, ki bodo podprti z informacijsko tehnologijo.

Kako bi pri tem sodeloval regijski forum, kot ste ga predlagali vi?

Prednostna naloga foruma bi bila izdelava in realizacija strategije prehoda v informa-

cijsko družbo. S takšnim forumom bi poglani kolo inventivnosti, izkoristili možnosti za zaposlitev mladih šolanih kadrov, namesto da ostajajo v velikih centrih. Prepada zaradi občutka provincialnosti odpade, saj internet ponuja neslutene možnosti.

Pa imamo na Koroškem za to dovolj izobraženega kadra?

V tem je prednost našega predloga. Združili bi vse že obstoječe potenciale v informacijski stroki v našem okolju, se interdisciplinarno organizirali, saj vsi ne morejo delati vsega, in skupno bi ponudili rešitve koroškemu gospodarstvu. Korošci imamo razvojno organizacijo - A.L.P. Če bi se v pokrajini poenotili, bi en segment dela A.L.P.-a lahko podpiral tudi strategijo prehoda v informacijsko družbo.

Naša podjetja bi torej neposredno investirala v računalniško tehnologijo in v izobraževanje kadrov. Kaj konkretno bi s tem pridobila?

Samo gospodarstvo bi za podporo delovanja informacijske tehnologije (ker takšna kompleksna tehnologija pač ne dela sama od sebe) dobilo izšolane ljudi, predvsem pa ljudi, neobremenjene s preteklostjo. Status

quo je velik problem v podjetjih na področju informatike in to je treba za vsako ceno preseči. Naš cilj ni le prodaja softvera podjetjem, bolj pomemben je razvoj kadrov. Če gospodarska podjetja želijo informatiko in vzdrževanje, morajo za to izšolati ljudi. Pri nas v Kopi je znanje za to in pripravljeni smo sodelovati pri tem izobraževanju. S tem bi na Koroškem ostal kader in z njim potrebno znanje.

Ste se o možnostih tako širokega pristopa že pogovarjali z vodstvi koroških podjetij?

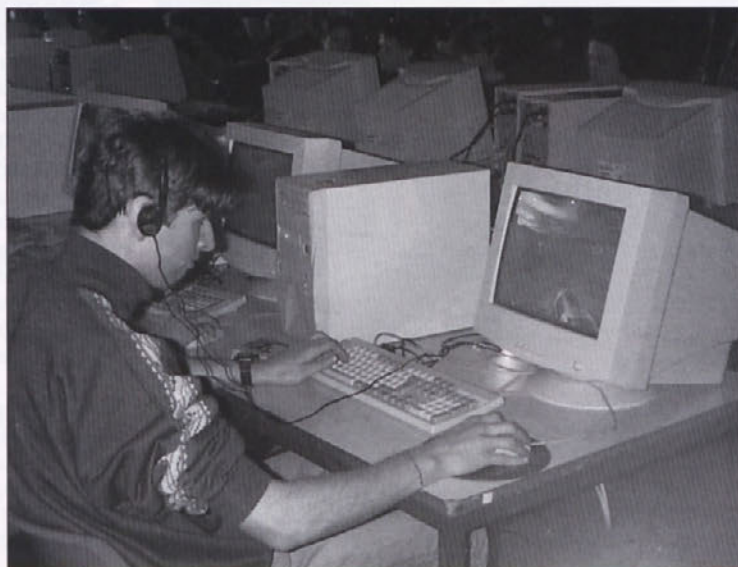
To je za zdaj samo moja pobuda, dana zato, ker se čutim delno odgovornega za stanje informatike v našem okolju in širše v slovenskem prostoru. Kot največje in najbolj strokovno podkovanu podjetje za razvoj informacijskih tehnologij smo v Kopi pripravljeni prevzeti odgovorno vlogo pri podpori podjetjem v prehodu v informacijsko družbo. Reči moram, da me je k temu razmišljanju spodbudil tudi komentar o širjenju manj zahtevnih delovnih mest na Koroškem, objavljen v prejšnji številki Prepiha. To je spodbuda tudi za druge, za vse, ki želijo v korak s časom.

Vojo Močnik

MLADI IN RAČUNALNIKI

Začetek marca so v organizaciji mežiškega društva DR MR zaznamovali mladi računalničarji iz vse Slovenije, ki so se prišli pomerit v priljubljeno računalniško igri Quake. Za mlade, okoli 150 se jih je zbralo na mežiškem tekmovanju, je bilo to seveda veliko doživetje, saj so tekmovali tako posamično kot v "klanih", s po štirimi tekmovalci v vsaki ekipi.

Za poznavalce je že dolgo znano, da znanje teh "igralcev" ni omejeno zgolj na obvladovanje igrice, marsikateri od njih je že pravi strokovnjak za računalništvo. Ob igri mladi hitro dojemajo tudi druge skrivnosti sodobne tehnologije in programiranja, interneta, in še kaj. Bodoči strokovni računalniški kader torej...

Tekmovalci, čeprav iz različnih krajev, se med seboj dobro poznajo, so stari prijatelji, ki pa se ob računalniški igri pretopijo v prave fajterje. Zanimivih dvobojev ni manjkalo niti v Mežici. DR MR - društvo za kulturne in mladinske dejavnosti je ob tej

priložnosti priskrbelo za "eno mizo" kar dvajset računalnikov, tako da je tekmovalje lahko nemoteno potekalo. Pri tem je sodelovalo kar nekaj sponzorjev, ki je pokazalo dobro voljo in pripravljenost pomagati mladim zanesenjakom. Slednji trdno upajo, da bo mežiško tekmovalje postalo tradicionalno in da bodo sponzorji tudi v prihodnje pokazali interes za koristno sodelovanje.

(mir)

Kakovost, ki se okusi:

KOROŠICA - PONUDBA ZA VSAK OKUS

"Korošica" je aprila 1994 dobila novega solastnika ali, bolje rečeno, STTC iz Maribora, ki ima svojo izpostavo tudi v Otiškem Vrhu, je z g. ZOFKO KANOVNIK sklenil najemno pogodbo. Po petih letih trdega dela se ni prijelo samo simpatično domače ime "KOROŠICA", ampak je to postal eden izmed najbolj priljubljenih in obiskanih gostinskih objektov na Koroškem. Pet letnica uspešnega dela pa ne bo zaznamovana samo z okroglo številko, temveč z novo pridobitvijo, ki se že kaže v obliki širitve sedanjih kapacitet, kar je samo dokaz več, da se tudi na gostinsko-turističnem področju da narediti veliko, če je vodenje v rokah človeka, čigar vrlina je prilagodljivost danim razmeram in okolju, ter seveda visoki kvaliteti storitev.

"Začetek je bil klasičen, se pravi težek, kot so vsi začetki. Okolje, v katerem smo začeli z delom, je bilo šoferstvo. Torej malice in kosila za šoferje. Z nekaterimi spremembami in predvsem z željo po dokazovanju, da zmoremo nekaj več, so se pričeli pojavljati gostje, ki so bili z našo prilagodljivo ponudbo zadovoljni. Ob klasičnih so nastajali vedno novi dopolnjeni jedilni listi in seveda raznovrstnejša in kakovostnejša hrani odgovarjajoča vinska ponudba," je dosedanje delo strnila alfa in omega "Korošice", g. Zofka Kanovnik, ki je sicer po izobrazbi ekonomski tehnik, z dodatnim izobraževanjem pa je spoznala skrivnosti, kjer velja kraljevanje gosta - gostinstva.

Skromnost je sila čislana lastnost in ob vedenju, da za svojo predstavitev oz. reklamo doslej še niso porabili niti tolarja, temveč so za to poskrbeli kar domači in tuji gostje, je o "Korošici" potrebno povedati še kaj več.

"Z novo investicijo, ki je predvsem namenjena širitvi in racionalizaciji že obstoječih prostorov, (kuhinja, skladišča, sanitarije) si bomo precej olajšali delo," pripoveduje o načrtovanem g. Zofka in nadaljuje:

"Kot se je pokazalo, je sedanjih 110 sedežev v restavracijskem delu premalo, zato smo se odločili, da bo odslej omogočena postrežba 200 gostom, posebna soba pa bo ostala nespremenjena.

Novost bo tudi dnevni bar, kjer bomo ustregli prehodnim gostom, in pa zimski vrt, ki bo nekaj lepega, nekaj posebnega... Naj omenim še, da bomo v sklopu širitve pridobili, poleg dosedanjih 18 ležišč, še dve sobi in dva apartmaja. To naložbo so narekemale potrebe, ki bodo z izgradnjo industrijsko-ekonomske cone v naši bližini še večje, in preprosto to, da bomo lahko vedno ugodili našim zvestim domačim in tujim gostom.

Kot ste lahko opazili, smo mlada, strokovno izobražena in predvsem odgovorna ekipa, kjer se je izoblikovalo resnično zaupanje v lastne moči, v pripadajoč kolektiv. Pravzaprav so vsi (zaposlenih je 11 ljudi) kot začetniki po končani gostinski šoli prvo zaposlitev našli tukaj v "Korošici" in treba je bilo kar nekaj dela, da smo dosegli tisto najpomembnejšo relacijo

Zofka Kanovnik

stikov: natakargost, natakarkuhar. Kajti, menim, da je poleg kulturnega nastopa, najpomembnejša pravilna natakarkarjeva predstavitev nudenega in prav tako nadaljnji natakarkarjev prenos gostovega naročila, z vsemi podrobnostmi, kuharju. To je ključ za več kot polovico našega dobro opravljenega dela."

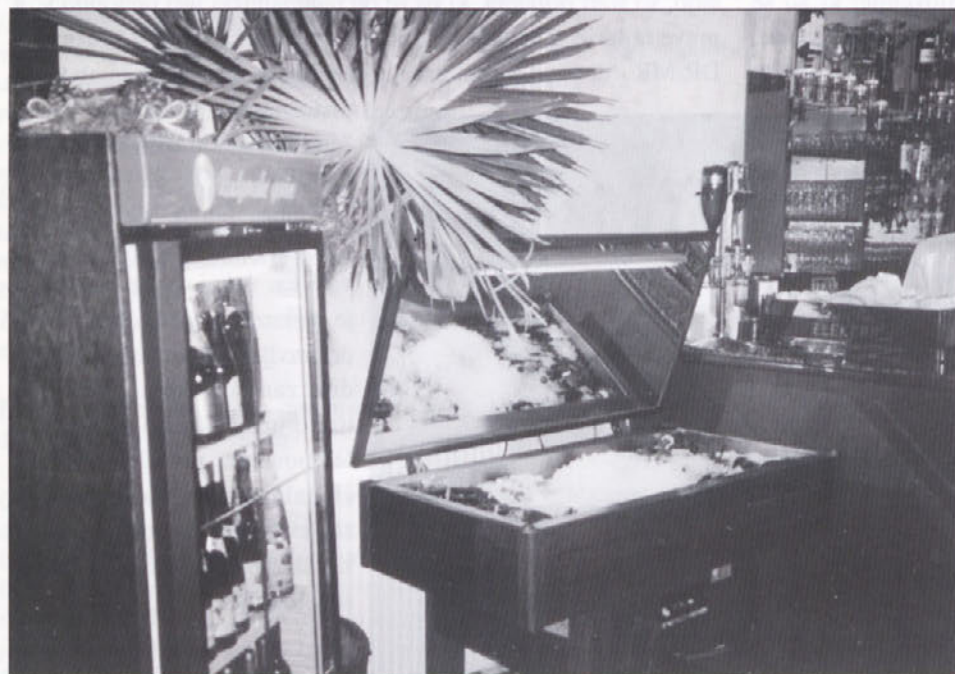
Ni skrivnost, da g. Zofka, poleg drugih obveznosti, najraje in najpogosteje priskoči na pomoč prav v kuhinji, kjer njena visoko postavljena merila še posebej pridejo do izraza. In prav kuhinja daje pečat odličnosti in zaupanja "Korošici."

Gostje se najraje odločajo za jedi po naročilu, saj je jedilni list zelo raznovrsten in pripravljen tudi za najbolj zahtevne gurmane. Pred kratkim so nanj uvrstili tudi bolj eksotične jedi (ramsteak z arašidi, medaljoni s pomarančno omako, mehiški lonec, španska ponev, arabski kuskus itd.)

Pogled v knjigo rezervacij - družine, zaključene družbe, skupine poslovnežev, ki jih koroška podjetja najraje pripeljejo v "Korošico" - pove vse. Mimogrede naj še omenimo, da dnevno pripravijo 150 malic, številka pa še raste... Torej je dela več kot dovolj, zato se samo po sebi postavlja vprašanje, kako to gospe Zofki uspeva, čeprav vemo, da je podjetna in ambiciozna ženska današnjega časa, ki že s svojo prisotnostjo deli optimizem v hiši?

"Ker smo mlada ekipa, je zame najpomembnejši pošten in odkrit odnos do vsakega posameznika, ki pa mora s svojim delom vlivati zaupanje sodelavcu, in krog je sklenjen. Normalno je, da se s pravo mero strogosti in avtoritete prilagajam najrazličnejšim situacijam. Poleg naštetega sem tudi zelo dovezeta za novosti, za ideje zaposlenih, jih sprejemam in skupno jih realiziramo. Razen kvalitete tistega, kar gostje lahko zaužijejo, se posebej trudimo, da bo imel naš ambient tudi tisto, kar je neotipljivo, a se čuti in ostane v lepem spominu - to je duša..." je povedala g. Zofka Kanovnik.

Zadovoljni gostje so garancija za njena prizadevanja in še enkrat se potrjuje staro pravilo, da bodo odlične kuhinje še vedno temelj gostinstva. Ob napovedani "otvoritvi" prenovljene KOROŠICE se bomo pustili presenetiti. Ljubezen pač gre skozi želodec...

Raznovrstnost ponudbe

Marjan V.

ODMEV Z BRICNIKA

Takšen je naslov že druge številke Zbornika planinskega društva Bricnik Muta, ki je v izjemni udeležbi in odličnem razpoloženju opravilo letni zbor. Po štetju samostojnih let je to razmeroma mlado društvo, ki pa je lani že doseglo skupno številko 271 članov različnih kategorij.

Posebej velja zapisati, da so lani uresničili vse predvidene akcije, praktično ena akcija na mesec, če pa bi k temu prišteli še mladinski odsek, ki dela na Osnovni šoli na Muti, in planinsko skupino iz vrtca, sta število in obseg dejavnosti še večja.

Tudi letos je načrtovanih dvajset izletov za starejše planince, devet krajših izletov za mladince in prav toliko za najmlajše. V društvu namenjajo veliko skrb izobraževanju in usposabljanju vodnikov in za druga znanja, ki so potrebna za celovito delovanje društva. Po svoje imajo srečo, da med članstvom ne manjka zavzetih in požrtvovalnih posameznikov, ki dajejo zagone za najrazličnejše akcije. Že pred tremi leti so svečano predali v uporabo planincem in drugim domačo "mučko" transverzalo", ki jo tudi veliko obiskujejo, vzdržujejo in markirajo. Zanimiva pa je tudi pot na Jernej preko Sedelnikovega slapa, za katerega še pred nekaj leti mnogi niso niti slišali.

Za prehojene domače poti in vzpone so planinci prejeli spominske majice, za prehojeno slovensko planinsko transverzalo pa so prejeli značke Silva Skutnik, Dragica Eršte, Jože Kefer in Franc Tertinek. Bronasti znak Planinske zveze Slovenije so dobili: Vlasta Senica, Alojz Eršte, Jože Dobnik

Resno delo, druženje in sprostitve hkrati

in Franc Tertinek.

Zlati znak Planinske zveze Slovenije je dobil Ernest Preglav, ki je bil tudi pobudnik, zbiratelj in urednik domačega zbornika, ki pregledno dokumentira delo planincev Mute v lanskem letu.

k. valtl

Koroška cesta 2
2360 RADLJE OB DRAVI
Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098
Studio: 0602 73 557

**89.5 HZ
NOVI VAL**

VAL RADIA RADLJE

20 LET KULTURNIH PRIZADEVANJ

Nova številka Odsevanj - revije za leposlovje in kulturo - je posvečena pokojnemu Jožetu Tisnikarju. Ob 20-letnici izhajanja revije je objavljena tudi celotna bibliografija...

Piše: Stanka Blatnik

Predstavljamo mlade kreatorje:

RENATA RUDOLF

Galerija spomeniškovarstvenega centra nasproti ljubljanskih Križank je v februarju gostila razstavo mlade modne oblikovalke. Mnogi jo poznajo predvsem po zmagovalni dnevni kreaciji za miss Slovenije '98, v kateri se je Miša Novak predstavila na Sejšelih. Rudolfova se je obenem predstavila s svojim diplomskim delom in sicer unikatno kolekcijo moških večernih oblek. Razstavni prostor je dopolnila z modnimi skicami, oblačilnimi detajli, s fotografijami in videom.

Nad predstavitev svoje črno-bele popoldanske kreacije na Sejšelih pravi, da je nekoliko razočarana, saj so stilisti obleki odvzeli najpomembnejše modne dodatke, klobuk, torbico in rokavice. Strinja se, da je Miša oblačilo lepo predstavila kljub nepopolnosti celotne podobe. Obleka iz šelesteče šantung svile ponazarja prefinjeno eleganco in poudarja ženskost linije. Črno-bela kombinacija ustvarja svežino in šarm ženske samozavesti. Navdih in zamisel je oblikovalka dobila v nostalgiji štiridesetih in petdesetih, ki jo neprestano spremlja na ustvarjalni poti.

V prvih študijskih letih se je predstavila na večih modnih prireditvah, med drugimi tudi na Smirnoffu, takrat največjem natečaju za mlade oblikovalce pri nas. V primerjavi z današnjim delom je takrat intenzivno razvijala svoj osebni stil in nove ideje transformirala v modo. To je bilo zabavno obdobje proste domišljije, ki pa je počasi dozorelo v konkretnost, uporabnost in tehnično dovršenost.

Razstavljena kolekcija moških večernih oblek, smokingov je nastala v sodelovanju z Labodom iz Novega Mesta, ki je pomagal pri izvedbi oblačil po Renatinih skicah. Uporabljeni materiali so visoko kakovostni, uvoženi in se uporabljajo za originalne smokinge. S tem delom je Rudolfova zaključila študij Oblikovanja tekstilij in oblačil na ljubljanski Fakulteti za tekstilstvo, pod mentorstvom akademske slikarke Vesne Gabršček Ilgo.

"Moška večerna obleka" izhaja iz tradicije formalne oprave, katero je dodobra preučila, se seznanila z osebami, ki so korenito vplivale na usodo moške večerne elegance, s predpisi, detajli in posebnostmi smokinga in fraga. Že od nekdaj namreč predstavljata statusni simbol, plemenitost, pomembnost, tradicijo in dostojanstvo.

Renata je mnenja, da naj bi se oblačilo, ki je nekaj posebnega, vendarle nosilo kot nekaj naravnega. Moška večerna obleka je poseben izziv s posebnimi pravili, ki so neobhodna za ohranitev elegantne večerne silhuete, saj jo od poslovne ali dnevne obleke loči le majhen korak. Kolekcija treh modelov predstavlja ravno to preizkušnjo; kako daleč se je mogoče prepustiti domišljiji, ne da bi podrla linijo večerne sofisticiranosti. Modeli se razlikujejo predvsem po dolžini suknjiča, barvnih odtenkih, ki nihajo med črno in temno bordo, ter seveda v detajlih, kot so ovratniki in reverji, metuljčki in kravate, okrasni pasovi in linije šivov. Širši okrasni pas iz svetleče tkanine in telovnik kar tekmujeta med seboj za prevlado v dopolnitvi večerne oprave. Oblačila naj bi delovala kot celota, pravi mlada oblikovalka, saj je bila njihov namen tudi možnost kombiniranja posameznih delov med seboj.

Njena velika strast poleg moške mode pa je modna skica. V razstavnem prostoru je hitro našla izziv v postavitvi skic velikih formatov kot protiutež realiziranim modelom. Meni, da je modna skica kot umetnina vredna pozornosti in prostora, v katerem ustvarja novo estetsko podobo, povsem enakovredno kot to počne slika na steni.

V sodelovanju z oblikovalko Muni Ravninar se je Renata Rudolf predstavila na lanskoletni modni reviji v klubu Central s kolekcijo ženskih in moških toalet. V bližnji prihodnosti pripravljata v isti galeriji skupno razstavo čevljev z njune modne revije.

Čevlji so majhna stvar, ki jo primeš v roko in čuvaš, občuduješ. So del obleke in del osebnosti, čudovita stvar z dušo, pravi Renata.

sejem

MODA - FASHION '99

Sejem mode je letos ponovno skušal zaobjeti slovensko modno ponudbo proizvajalcev in zastopnikov tujih podjetij. Modnim navdušencem je tako okvirno predstavil najnovejšo kolekcije za jesen in zimo 99 / 2000. Ponovno smo pogrešali največja oblikovalska imena znanih modnih hiš in studijev v Sloveniji. Lahko ugrabimo, ali temu botrujejo finance, ali pa dober ugled, ki si ga ne bi želele pokvariti z uvrščanjem med povprečnost in masovnost domače oblačilne ponudbe.

Med slovenskimi firmami je znova in predvsem je presenetila Almira, radovljiska alpska modna industrija s svojo blagovno znamko ALMIRA STYLE. Udarna kolekcija CITY SPORT za prosti čas, čistih linij v kombinaciji dominantne sive, črne in - oranžne. Kreativka Vesna Gabršček Ilgo je ponovno ustvarila dialog z mlado generacijo. Novost za mlade entuziaste je tudi sveža kolekcija nizozemskega porekla, blagovna znamka SCOTCH&SODA za raznovrstne frike, postopače in čudake...

Scotch&soda za mulce in mulke

Poslastica oblikovalke Polonce Valentinčič, študentke Lepih umetnosti v Benetkah

Ne zidajte gradov v oblakih, lahko je vaš. Murin Weekend basic event

Industrija usnja Vrhnika se je predstavila z novo vrsto EKO usnja, večna Mura iz Murške Sobote pa z novo moško kolekcijo CARNIOLUS in žensko linijo LEONA. Weekend Basic Event je njihova novost, elegantna in hkrati zelo uporabna kolekcija za dan in večer v glavnih barvah naslednje sezone: sivi, rdeči, oranžni, črni in beli.

Poleg konfeksionarjev so se predstavili metražerji. Najvidnejši med njimi, Novoteks, je predstavil svojo novost - BI STRECH tkanine. To so materiali, ki vsebujejo v osnovi in votku lycro. Ta da tkanini, ki je sicer iz 100% volne, elastičnost v obe smeri. Oblačila, narejena iz teh materialov, odlikuje izredna udobnost. Kroji so lahko oprijeti, pa še vedno se v njih počutimo sproščeno in svobodno.

Kot vodilo modnih tendenc prihajajoče sezone je tukaj ustanovljeno Društvo modnih oblikovalcev in modelarjev Slovenije na forumu predstavilo tri modne smernice v obliki tekstilij in sicer TEHNO, ETNO IN METROPOLIS. V enakem duhu so se zgodile tendenčne modne revije PRET-A-PORTER.

Tokrat ni manjkalo niti samostojnih modnih oblikovalcev s svežim pristopom do oblačenja, pa oblikovalcev modnih dodatkov, nogavic, čevljev, torbic, nakita, kravata in klobukov. Letos prvič so se predstavili optiki z modo okvirjev in očal.

Ostra kritika, ki bdi nad sejemske prireditelje že nekaj let, je tokrat pripomogla k izboljšanju kakovosti modne ponudbe. Korak naprej se je zgodil pri sicer redkih vodilnih podjetjih, ki so se vendarle pričela prilagajati času in dopustila oblikovalcem več inovativnosti.

Foto: Stanka Blatnik

Asimetrija v novem eko materialu Industrij usnja Vrhnika

Za neko prihodnjo priložnost... iz sevniške Lisce

NOVA AVKCIJA OBLAČILNIH ARTEFAKTOV

Tokrat napovedujemo novo razprodajo designerskih izdelkov s področja modnega oblikovanja. Pred meseci smo že poročali o podobni zadevi, ki se je zgodila na Metelkovi v Ljubljani. Mesto dogodka tokrat prestavljamo v nekoliko bolj "nobel" klub K4.

Vas zanima, kako izgleda avkcija oblačil? 31. marca nekje okrog šeste popoldanske si bo v prostorih kluba K4 možno ogledati razstavljen oblačila, uporabno ulično modo oblikovalk: Sanje Grcić, ki je obenem organizatorica dogodka, Mojce Celin, Petre Grmek, Vanje Meško, Deborah Mezgec, Dominike Zver, Stanke Blatnik. Gre za casual oblačila, ki so ne le designerska, avtorska, ampak tudi uporabna in nosljiva. V času med 18. In 23. uro bo možno vsa oblačila, obutev in modne dodatke pomerjati, ne pa tudi "barantati" z njimi. Ta del pride na vrsto po 23. uri, ko bomo oblačila predstavili na modni reviji v živo. Sproti bomo postavljali izhodiščne cene za posamezne kose, ki pa jih boste na vaše veliko navdušenje neutrudno dvigovali. Tekmovali boste med seboj, kajti to je izvrstna priložnost, da se oskrbite z designerskimi izdelki prodornih oblikovalcev. Za šalo in zares. Vabljeni.

model oblikovalke Sanje Grcić

Foto: Robert Krajnc

FANTJE Z GRAŠKE GORE

Pevska skupina v spremljavi diatonične harmonike Fantje z Graške Gore že 17 let aktivno deluje na vseh področjih kulturnega življenja. Začeli so kot koledniki v rojstnem kraju, kasneje pa so se nastopi začeli vrstiti po Koroški in nato po celi Sloveniji. Poglavitni cilj skupine je predvsem oživljanje skoraj pozabljenih ljudskih običajev in s tem ljudskih pesmi, ki spadajo k posameznim običajem. Skupino umetniško vodi Janez Kolarič.

Da delajo resno in cenjeno, dokazuje tudi dejstvo, da je skupina prejela BERNEK-ERJEVO plaketo za leto 1996, kot najvišje občinsko priznanje na področju kulture v mestni občini Slovenj Gradec.

Večkrat so nastopili na nacionalni televiziji, VTV, RTV Slovenija. Nekaj pesmi so posneli za oddajo Slovenska zemlja v pesmi in besedi (Radio Slovenija) in za druge radijske postaje v Sloveniji. Udeležujejo se raznih koncertov po Sloveniji, pri nekaterih pa se jim priključi instrumentalni trio. S tako zasedbo so lani nastopili na festivalu na Graški Gori in dobili prvo nagrado občinstva. Fantje bi radi izdali samostojno kaseto, na kateri bodo predstavljene ljudske pesmi, ki

se navezujejo na posamezne letne čase, in z njimi povezana dogajanja v človeku in opravila na kmetih. Posamezne pesmi že snemajo v studiu Zlati Zvoki, producent pa je g. Igor Podpečan.

Člani skupine:

- Ivan Strgar - 1. tenor
- Mirko Rožanc - 2. tenor
- Jože Mirkac - 1. bas
- Jože Rožanc - 2. bas
- Drago Plazl - diat. harmonika

O delu skupine nam je nekaj besed povedal njen član **Drago Plazl**.

Gospod Plazl, vaša skupina izvaja tudi zelo poskočne pesmi, tako da tudi nas starejše pričnejo srbeti pete!

"No, se pač trudimo, da damo ljudem nekaj veselja v srce."

Bi nam zaupali začetek vaše glasbene poti?

"Ja, v naši rodbini se igra že od nekdaj, si kar podajamo iz roda v rod harmoniko in z njo dobro voljo, katere vedno manjka, a ne? Moj sin je evropski prvak v igranju harmonike. Številna priznanja dokazujejo,

da žanje lepe uspehe. Tega sem zelo vesel in ponosen sem na sina. Naj še dodam, da njegova sestra lepo poje, da imamo dobro pevko kar doma."

Slišali smo, da imate doma tudi gostilno, domač turizem?

"Tudi s tem se ukvarjamo. Če vas pot privede k nam na Graško Goro, boste zadovoljni. Kraj je lep, za vse je poskrbljeno."

Viktor Levovnik

**OBČINA
RAVNE NA KOROŠKEM**
Čečovje 12 a,
2390 RAVNE NA KOROŠKEM
Tel. 0602 23-821,
Fax. 0602 23-638

Številka: 65-2/99-50

Datum: 3.3.1999

Občina Ravne, urad za družbene dejavnosti, objavlja na podlagi 10. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/96)

JAVNI RAZPIS

za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov športa za leto 1999, ki jih bo občina sofinancirala iz občinskega proračuna za leto 1999.

1. Na razpisu lahko sodelujejo:

- športna društva in klubi, Športna zveza, vrtec, osnovne šole, srednje šole in drugi subjekti ustanovljeni na osnovi Zakona o zavodih in Zakona o gospodarskih družbah, če imajo v svoji dejavnosti registrirano izvajanje športnih dejavnosti.

Izvajalci morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini Ravne
- da so organizirani v skladu z Zakonom o društvih (Uradni list, št. 60/95)
- da so vključeni v Športno zvezo

2. Sofinancirali se bodo naslednji programi:

- šport predšolskih in šolskih otrok,
- programi redne vadbe,
- programi interesne vadbe otrok s posebnimi težavami,
- šport nadarjenih otrok in mladine,
- kakovostni in vrhunski šport,
- športno rekreativno dejavnost odraslih nad 60 let,
- kakovostni šport odraslih v individualnih športnih panogah, kolektivnih športnih panogah in organizacijo športnih prireditev, ki imajo tekmovalni značaj,

- šolanje in izpolnjevanje strokovnih kadrov,
- priznanja športnim delavcem,
- mednarodno sodelovanje,
- športne prireditve posebnega pomena.

3. Predlagatelji morajo posredovati natančen opis programov s seznamom udeležencev, krajem izvajanja programov, urnikom vadbe, krajem vadbe in podatke o strokovnem kadru.

4. Programi morajo biti finančno ovrednoteni z navedenimi viri financiranja.

5. Izbrane programe bomo sofinancirali na podlagi normativov za vrednotenje športnih programov v občini Ravne.

6. Športna društva in klubi člani Športne zveze lahko pooblastijo Športno zvezo, da kandidira v njihovem imenu.

7. Rok za prijavo je do 18.3.1999.

8. Prijave s predstavitvijo pošljite v zaprti kuverti na naslov Športna zveza Ravne na Koroškem, Na gradu 6, 2390 Ravne na Koroškem z označbo "Javni razpis - šport".

9. Podrobne informacije in obrazce za prijavo dobite na Športni zvezi, Na gradu 6, Ravne na Koroškem TEL: 0602 23-332.

10. Z izbranimi izvajalci bomo sklenili pogodbo o sofinanciranju programov.

Občina Ravne na Koroškem

Županja
Ivana KLANČNIK

Računalniški inženiring

Vili VELER s.p.

VV SOFTWARERAČUNALNIŠKE PROGRAMSKE
REŠITVE ZA OBRТNIKE IN S.P.

NAŠO PROGRAMSKO OPREMO LAHKO KUPITE PO UGODNIH CENAH

NOVO - NOVO - NOVO - NOVONUDIMO MOŽNOST NAJEMA
PROGRAMSKE OPREME

za okolje DOS, Windows 95/98

Zagotavljamo stalen servis in usklajenost programske opreme
s predpisi in s slovenskimi računovodskimi standardi.Pokličite nas, zahtevajte cenike in kataloge.
Se priporočamo!

Računalniški inženiring

Vili VELER s.p.

VV SOFTWARE

Javornik 44, 2390 Ravne na Koroškem, SLO

TEL/FAX:0602 21277-GSM: 041 643 885-E-Mail: vili.veler@siol.net

FORI
d.o.o.

Mercedes-Benz

VELENJE 893 884, 893 740

SLOVENJ GRADEC 42 986, 45 169

HONDA letnik 98 še nekaj
modelov po izjemnih cenah!!!
NOVO - HONDA ACCORD
elegantna športna limuzina
NOVO - HONDA HR-V
terenec za novo tisočletje**RAZRED A** - avto, ki vas
preseneti s svojo prostornostjo
Modeli razredov C, E, SLK,
CLK in kraljevski razred S.
Program tovornih in dostavnih
vozil VITO in SPRINTER.**NOVO! NOVO! NOVO!**Za vas smo pripravili ugodno ponudbo
kreditov na položnice in leasingov

POOBlaščen servis in prodaja rezervnih delov

SALON HRASTOVEC
VELENJE
Tel.: 063 893 884SALON VELENJE
Tel.: 063 897 0521SALON IN SERVIS
SLOVENJ GRADEC
Tel.: 0602 42 986

KAKO DO DENARNEGA NADOMESTILA?

za vgradnjo oken, vhodnih vrat, balkonskih vrat ...
... in ostalega stavbnega pohištva ...**Z OKNI IN IZDELKI SLATIN ELEGANCE!**

Odgovore poiščite na našem naslovu:

TROCAL

SLATIN d.o.o., Brdinje 18/a, 2390 Ravne na Koroškem Tel.: 0602 / 21 894

Plevnikov nagib

Mnogi meščani Slovenj Gradca se sprašujejo, zakaj je tajnik mestne občine Ivan Plevnik vedno nagnjen na eno stran. Vedeti moramo, da Ivan navadno nosi s seboj kovček z občinskimi osnutki, plani in izdelanimi dokumenti, ki imajo seveda svojo težo. Tudi ko nima kovčka, ga iz navade vleče na stran, čeprav Ivana niti slučajno ne boste srečali z rokami v žepih. Fantu je teža bremena očitno prišla že v podzavest, zaradi teže odgovornosti ga vleče na stran tudi brez kovčka. Ob tem ni mogoče ugotoviti, na katero stran je tajnik po naravi nagnjen, saj skuša vedno najti ravnotežje med strankami. Teža občinskega kovčka je pri tem pač fizični razlog za nagibanje.

NATROSIL JIH JE...

- ✗ Teško ugledu med uglednimi.
- ✗ Neumnost vedno najde opravičilo.
- ✗ Ne bojte se satirikov. Ne grizejo, le zbadajo.
- ✗ Dinar so ukinili. Uboga para je ostala.
- ✗ Tudi najbolj oster um - otopi.

FRIZURE PO MEŽIŠKO

Mlad in ustvarjalen mežiški frizer Metod Tasič ne skriva ambicij, da bi prerasel ozke koroške meje. S svojo drugo kolekcijo "Hard Collection" cilja na mlade, ki želijo tudi s frizuro poudariti lastno osebnost. Posebnost Tasičeve kolekcije so stroge (čiste) linije in večbarvni prelivs - tudi do pet barv. Za ozadje fotografskega dela predstavitev si je avtor izbral odpad avtomobilov, ki s svojo barvno in oblikovno razgibanostjo še poudari čistost frizur. Morda pa je želel povedati, da smo lahko originalni tudi brez bleščečega avtomobila?

Alpra, foto Ocepek

PRIZNANJE ZA HRABROST

Ernest Blatnik, direktor Komunalnega podjetja Log, si je zadovoljno mel roke, ko je bil po zadnjem obilnem sneženju deležen posebne pohvale ravenškega podžupana Ferda Strgarja za vzorno opravljeno delo pri čiščenju cest in ulic. Na ravenški kabelski televiziji se je to sladko zahvalno sporočilo vrtelo kar nekaj dni zapored.

Prevaljčani pa vedo povedati, da bi si delavci komunalnega podjetja pravzaprav zaslužili priznanje za hrabrost, ko so vzporedno z Ravnami skrivoma čistili tudi na Prevaljah, čeprav so imeli strogo navodilo gospoda Strgarja, da lahko prvi plug zapelje na Prevalje šele takrat, ko bo snega očiščeno Ravne. Komunalci so organizirali stalno stražo, ki je sproti poročala na teren, kdaj je gospod Strgar odšel k počitku in takrat je lahko nekaj plugov zaoralo tudi po prevaljskih ulicah.

Poslovilni dnevi

Lojze Raško, novopečen funkcionar območne organizacije ZSSS v Slovenj Gradcu, očitno uživa na novem delovnem mestu. Ob silnem zadovoljstvu pri napredovanju je imel že dve "poslovilni kosili" s kolegi, njegov bivši šef, direktor hotela Kompas, pa še pri nobenem ni prišel na vrsto. Morda bo pri tretjem poslovilnem le lahko zraven, če se le Lojze ne bo zbal za svoj videz - da bi se ob tolikih prijateljskih kosilih zredil, namreč.

Čas malice = čas poročil

Jurij Brložnik, duhovit voditelj na Koroškem radiu, je najbolj jasno in glasno, in v živo, reagiral na novo programsko shemo radia, ki je z marcem uvedel več kratkih poročil na dan. Pred 9. uro, ko se je prvič srečal z novo shemo in uvidel posledice, je napovedal, da je 9. ura zanj sicer čas malice, ki pa se ji bo moral zaradi poročil odslej odpovedati. "Dober tek" velja ob devetih le še za poslušalce Koroškega radia.

ŽELELI STE, OBUPAJTE!

Med avstrijskim H in našim J
v abecedi je le I.
A se mi zdi,
da v politiki še tega ni.

⊗ ⊗ ⊗

Po razstavi temna stran meseca si njeni organizatorji neverjetno prizadevajo, da bi predstavili še svetlo stran mesečnikov.

⊗ ⊗ ⊗

Poslanec Hvalica se hvali, da v življenju ni pokadil še nobene cigarete, pa vendar je včasih zaradi kadilcev "smrdljiv od tobaka". Moram priznati, da je duh od tobaka zadnje, kar mi smrdi pri dotičnem poslancu.

⊗ ⊗ ⊗

"Porno izsiljevalec" nekdanjega znanega župana je osumljen goljufije. Možakar se je torej spametoval in ugotovil, da ne gre iskati denarja pri ljudeh, katere so že drugi spravili ob gate.

⊗ ⊗ ⊗

Na območju Radelj ob Dravi je nekdo ukradel manjšo smučarsko vlečnico. Da bo vlekkel policaje za nos, večje tudi ne potrebuje.

⊗ ⊗ ⊗

Lovci zatrjujejo, da je divjad lahek plen potepuških psov. Verjamem. Le to mi ni jasno, zakaj potem namesto teh raje streljajo volkove in rise.

⊗ ⊗ ⊗

Plačilna nedisciplinira predstavlja hudo oviro pri poslovanju. Sreča, da je to le pol resnice. Niti pomisliti si ne upam, v kakšnih težavah se bi znašli, če bi trditev držala tudi za nedisciplinirane.

⊗ ⊗ ⊗

Avstrijski Kelag dosledno krši mednarodno pogodbo o pretoku vode v reki Bistrici. Kot gre našim dosledno le za zelene bankovce, kaj malo pa jim je za zeleno dolino.

⊗ ⊗ ⊗

Gripa je prepotentnejš, ki na hitro položi vsako devico.

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Če se bo predica na sliki prepoznala, jo v trgovini kmetijsko gozdarske zadruga Ledina v Slovenj Gradcu čaka nagrada v znesku 2.500 tolarjev. Pogoje je le, da se s PREPIHOM oglasi v trgovini Tehnike, kjer ji bo prijazen poslovodja Miha Kavnik izročil nagrado. Vse cenjene kupce pa Ledina obvešča, da v teh dneh, ko prihaja pomlad, lahko v njihovi trgovini kupite vse za spomladansko setev.

DNEVNIK PRISELJENCA NA KOROŠKO

12. avg.

Vselili smo se v našo novo hišo na Koroškem. Zelo sem razburjen, celo vzhičen. Tu je tako lepo! Planine so prekrasne. Komaj čakam, da jih vidim prekrte s snegom.

14. okt.

Koroška. To je najlepša dežela na svetu. Listje si je nadelo vse tiste čudovite odtenke rumene in rdeče barve. Vozil sem se v naravi in videl par srnjakov. Tako nežni in krhki so. To so najlepše živali na svetu. Tako mora biti v raj! Ljubim Koroško.

16. nov.

Mednarodni dan strpnosti. Lov na srnjad se bo kmalu pričel. Ne morem si misliti, da lahko kdo ubije tako krasno žival. Upam, da bo kmalu snežilo. Tako je lepo.

2. dec.

Nocoj je padel prvi sneg. Vstal sem in videl vse prekrito z belo odejo. Izgleda kot najlepša razglednica. Šli smo ven, očistili stopnice in dovozno cesto in se nato kepali (zmagal sem). Ko je mimo pripeljal plug, smo morali ponovno očistiti dovoz. Kako lepa dežela! Ljubim Koroško.

12. dec.

Sneži. Spet je mimo pripeljal plug in zasul dovoz. Tu je res prekrasno.

19. dec.

Nocoj spet sneži. Nisem mogel z avtom v službo. Tu je lepo, le malo sem že utrujen od kidanja snega. Spet prekleti plug...

22. dec.

To belo sranje je spet padalo celo noč. Dobil sem žulje od lopate in boleč hrbet. Ta opičjak s plugom, kot da se skriva izza vogala in čaka, da očistim sneg z dovoza... Budala!

25. dec.

Srečen, a zasran božič. Še malo posranega snega. Če mi kdaj pade v roke ta peder, ki vozi plug, ga bom ubil. Jebem jim komunalno, zakaj ne posipajo več soli po cesti, da bi se prej stopilo.

27. dec.

Nocoj spet sneži. Že tri dni ne morem kam, samo sneg kidam, vedno potem pripelje plug. Nikamor ne morem. Avto mi je obtičal v kupu snega pred dovozom in hladno je. Pravijo, da bo nocoj padlo novih 30 cm tega sranja.

28. dec.

Napoved je bila slaba. Padlo ga je pol metra! Plug je obtičal in šofer - budala si je k meni prišel sprosoditi lopato. Rekel sem mu, da sem jih zlomil že šest pri kidanju tega sranja, ki mi ga je on naplužil - in sem mu jo skoraj zlomil na glavi.

1. jan.

Končno uspel od hiše. Odpeljal sem do trgovine, da bi kupil nekaj hrane in ko sem se vračal, sem zadel srnjaka. 300.000 SIT škode na avtu. To neumno divjad bi morali pobiti. Povsod so. Zakaj jih lovci ne postrelijo...

3. maj

Odpeljal sem avto na servis. Neverjetno, kako zarjavel je od te preklete soli, ki jo posipajo povsod.

10. maj

Selim se na obalo. Ne morem si misliti, kako lahko normalen človek živi v tej jebeni deželi - na Koroškem.

Pavel Plagy '99

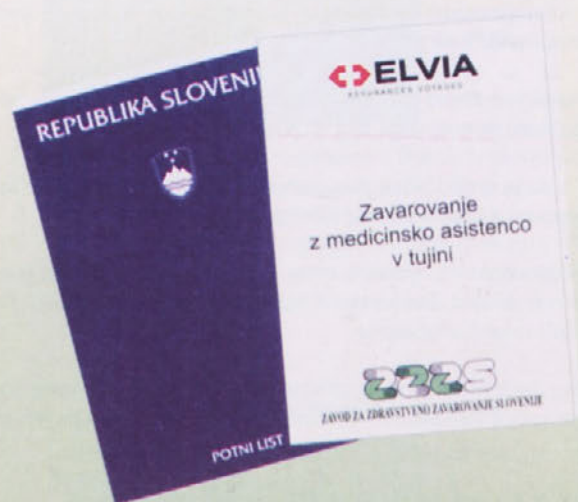
NOVO

ZAVAROVANJE Z MEDICINSKO ASISTENCO V TUJINI

Z zavarovanjem z medicinsko asistenco je potovanje ali bivanje v tujini res brezskrbno. Tudi v primeru bolezni ali nesreče zavarovanec ne bo sam, saj mu bo ob strani stala zanesljiva in izkušena zavarovalnica.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije se je za zagotavljanje kakovostnih in zanesljivih storitev zavarovanja z medicinsko asistenco v tujini povezal z eno največjih in najbolj razširjenih zavarovalnic - s švicarsko ELVIA.

ELVIA zagotavlja zavarovanje z medicinsko asistenco po vsem svetu.

Kaj nudi zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini?

Zavarovanje z medicinsko asistenco omogoča brezskrbno potovanje in bivanje v tujini. Zavarovancem je v primeru bolezni ali nesreče vedno pri roki in jim poleg zagotavljanja in kritja stroškov nujnih zdravstvenih storitev nudi še vrsto drugih praktičnih koristi, brez katerih bi bil bolnik ali poškodovanec v tujini neobgleden. Skladno s Pogoji za dodatno prostovoljno zdravstveno zavarovanje »Tujina z medicinsko asistenco« to zavarovanje:

- krije stroške nujnega zdravljenja v tujini
- predstavnik ELVIE lahko pomaga pri premagovanju jezikovnih preprek, zagotovi medicinsko konzultacijo in prevoz zavarovanca do zdravnika, izbere primerno zdravstveno ustanovo in tja prepelje zavarovanca ter posreduje informacije svojcem zavarovanca
- če mora biti zavarovanec hospitaliziran tudi po planiranem datumu povratka in ga spremlja svojec, tudi zanj krije določene stroške bivanja v hotelu
- organizira in plača povratno vožnjo tudi za zavarovančevega otroka, če ga ne spremlja še druga odrasla oseba
- zagotovi nujna zdravila, ki jih za svoje zdravljenje potrebuje zavarovanec
- posreduje vsa sporočila svojcem ter organizira spremembe na poti (hotelske, letalske itd. rezervacije, sestanki ...)
- pod posebnimi pogoji tudi krije morebitne stroške odvetniških storitev do višine 2.500 DEM

- zagotovi prevoz zavarovanca v domovino, po potrebi s spremstvom
- zagotovi prevoz svojcev zavarovanca, ki so ga spremljali na potovanju, če prvotnega prevoznega sredstva ni več možno uporabljati
- organizira in plača prevoz umrlega zavarovanca in tudi njegovih svojcev, če ni možen povratek s prvotnim prevoznim sredstvom
- povrne stroške nujnega zdravljenja, če zavarovanec ni mogel stopiti v stik z ELVIO in je moral plačati stroške zdravljenja sam.

Kje in kako se zavarujemo?

Zavarovanje se lahko sklene na vseh enotah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in pri pooblaščenih posrednikih, ki so praviloma turistične agencije.

Zavarovanci se seznanijo z zavarovalnimi pogoji in višino premije, izračunane na osnovi odločitve o coni in trajanju zavarovanja, zavarovalni vsoti, zavarovalnem programu in vrsti police ter sklenejo zavarovanje.

Na podlagi plačila premije v celem znesku prejmejo potrdilo, ki ima veljavnost zavarovalne police in praktično pomeni plačilno sredstvo za nujne zdravstvene in druge storitve v tujini.

PROSTVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

Avtobusni prevozi

Dražja pot do študentskih domov

Avtobusni prevozi, ki so koroškimi študentom ob nedeljskih večerih več let zapovrstjo časovno, predvsem pa denarno olajševali pot do Ljubljane, v zadnjih dveh letih pa tudi do Maribora, so ukinjeni. Študentom so bili ti prevozi bolj poznani kot vožnja s **Pilotom in Hitrim Vančem**, dvema avtobusnima prevoznikoma, ki sta za polletno vozovnico zahtevala samo sedem tisočakov za vožnjo do ljubljanskih študentskih domov oziroma pet tisoč tolarjev do Maribora. Prevozi, ki jih je subvencioniral Klub koroških študentov, so odslej prepovedani z odločbo republiškega prometnega inšpektorja, ki je med študenti sprožila nemalo negotovanj.

V Klubu koroških študentov (KKŠ) so prepričani, da ni potrebno kaj dosti ugibati, na čigavo pobudo so bili nedeljski prevozi študentov do njihovih začasnih bivališč v univerzitetnih centrih prepovedani. Kot je povedal predsednik KKŠ **Peter Oder**, je prepoved prevozov povezana z zahtevo koroškega monopolista na področju avtobusnih prevozov, podjetja Koratur.

"Monopolisti imajo politične veze in jih tudi zakon bolj ali manj ščiti," je menil Peter Oder. V mesečnem informatorju dejavnosti KKŠ so študenti še zapisali, da so z lastno organizacijo prevozov skušali upoštevati želje študentov, tako glede cene kot izstopa študentov na zelenih končnih postajah, o čemer pa po njihovem mnenju "pri 'monopolistu' ni bilo ne duha ne sluha."

Študentje se zato sprašujejo, "ali kot svobodni državljani Slovenije nimajo pravice, da se svobodno odločajo, s kom in kako bodo odhajali v Ljubljano in Maribor". Po podatkih vodstva KKŠ si je namreč polletne vozovnice za prevoze s Pilotom in Hitrim Vančem nabavilo petdeset študentov, številni pa so se odločali tudi za posamezne vožnje.

Kot smo izvedeli na Koraturju, je siceršnja cena enega prevoza ob 30 odstotnem študentskem popustu 690 tolarjev od Raven do Maribora in 1220 tolarjev do Ljubljane.

Marian Lesjak, prevoznik do Ljubljane (Pilot), pa je povedal, da je vozovnica z njegovim avtobusom (za ceno sedmih tisočakov) vključevala sedemnajst voženj, vsakega študenta posebej pa je zapeljal glede na izraženo željo.

"Vsako leto v sedmih letih so k meni pošiljali inšpektorja in vedno sem uredil vse, kar je bilo potrebno. Sistematično je bilo urejeno tako daleč, da prevozi ne bodo več mogoči, saj na izdanih prepovedi prevozov točno piše, da pritožba ne zadrži izvršitve, čeprav so se študentje že pritožili. Zelo pa se pritožujejo tudi starši študentov," je pojasnil Lesjak. Kot je razložil, se prepoved opravljanja prevozov sklicuje na 14. člen Zakona o prevozih v cestnem prometu, po katerem javni prevoz oseb v prostem prometu ne sme vsebovati elementov linijskega prevoza. Na omenjeni zakon je opozoril tudi **Tine Tevž**, direktor podjetja Koratur, ki ukinitve voženj ni želel komentirati. Povedal je samo to, da njihovo podjetje z ukinitvijo nima ničesar skupnega, ampak gre za državno zadevo, ki jo tudi ureja republiški zakon. Povrh vsega, je še dodal, je avtobusnih linij že zdaj preveč in že obstoječi avtobusi vo-zijo napol prazni.

Petra Lesjak

Piše: Mojca Erjavec

A Feast of Friends...

Slovenska prestolnica - kljub temu, da se človeku iz province morda zazdi velika in raznolika - je v osnovi malo večja vas. Ne v smislu "vsak vsakega pozna", temveč malce dopolnjeno: "Vsak, ki kaj velja, vsakega drugega, ki kaj velja, pozna." In tako pač je; proti temu se bolj ali manj uspešno že leta borijo prihajajoče generacije, spremeniti pa je nadebudnim in entuziaznim mladcem in mladenkam uspelo le same sebe. V svoje antiteze. Zato, ker jim je tako laže.

Podobno kot v velikem, je tudi v malem svetu študentov. Treba se je znati prikazati v dobri luči, še bolje je, če se koga pozna. Bolje zate in bolje za vse, kar se ti godi in pripisuje. Zato je v prvem letu tako težko začeti, saj se velikokrat ni na koga opreti, obrniti, ljudje te težko sprejmejo, tvoje pojave nimajo s kom asociirati, s kom povezati, kar bi jim zbudilo prijetno ali neprijetno zvonjenje v možganih.

In nemalo kdo zaradi ljubega miru ali pa zaradi tistega, kar smo povedali v prvem odstavku, pač najprej malo in postopoma, nato pa vedno bolj zanika, spreminja in prilagaja svoj jaz v nekaj neizrekljivo in neopredeljivo "poljubljancenega"; da ga rodna mati ne spozna, ko pride domov na grumpovo mast pa žganke, ki so medtem postali "kmečki koroški žganci z ocvirki". Vse zaradi tega, da bo nam laže.

Vsi le niso taki. Pravzaprav veliko ostaja tam spodaj - če bi to želeli ali ne - Ibržnikov. Pa ne ibržnih, da ne bo pomote. Le tisti, večkrat zamenjani za Kohoške Slovence smo. In to nas ne moti pretirano, čeprav smo morda marsikomu napoti. Tem tukaj in onim tam doli...

S podobno situacijo se spopadajo kolegi s kateregakoli obrobnega konca naše domovine, obrobno pa je vse, kar ni v Ljubljani. In ko se zgovorni Štajerc, škrtasti Gorenjec, vina polni Prlek, nerazumljivi Prekmurec, pojoči Dalenjec in sončni Primorec najdejo skupaj z kakršnim-pač-že-je Korošcem, je le korak proč debata, ki bi bila za gospode na stolčkih na obeh koncih študentske ceste ali pa, bolje rečeno, študentske jare kače, več kot zgovorna.

Če so ceste na Štajersko kolikor toliko solidne, čuj, pa ne moremo prenašati nenehnega poniževanja našega tekočega zlata in teh hohštaplarskih trkanj po prsih. Ej stari, ka bi reku na dejstvo, da se iz Loblane do doma voziš tri ure, pa še povezave z vlakom ni? In mi? Naša glavna - in edina - cestna povezava s prestolnico ne le, da je polhna tovornakov, temveč tudi ena izmed najnevarnejših v državi. Ma, oštja, kej, mi bomo mejo na Črnem Kalu postavili, če nam obalne ceste ne uredijo, in ne samo to, le prosim! Če veš, da je pri nas nekaj najrevnejših občin v državi in to primerjaš s stroški študija, potem ti tudi ni jasno, kak lahko še sploh kdo od tukaj študira, ne. Nm, je pa itak najslabš - sej smo kokr odrezan od dogajanja - sam fovšija, tle u Lublan pa tko nč ne nardijo za nas!..... Et cetera et cetera..... (Uporabite svojo domišljijo ali prisluhnite pogovorom na ulici, za mizo ali v gostilnah, op.)

Take in podobne pripombe študentov iz provinc se pojavljajo že leta in leta. In zakaj? Saj ne, da bi nam šlo takooooo zeloooooo slabooooo. Naša vloga je igrati mučenika in jamrati, brez tega ne gre, včasih je pa še koristno, da se zadeve kam sploh premaknejo. Drugič, fajn je videti, da imajo povsod enake težave in jih deliti z njimi (takoimenovana group therapy). In tretjič?... ja, a ni jasno? Štajerci imajo Laško, Prleki Jeruzaleščana, Prekmurci palinko, Dalenci Cvička, Primorci Refošk, Kraševci Teran, mi svoj šnops, Gorenjci pač tisto, kar jih najbolj poceni skoz pride. A ni fajn, biti odprt in si razširjati vsa obzorja?

Druženje in ne pitje, kot bi morda kdo grešno pomislil, je razlog, da se v glavnem mestu ponavadi najdejo čudno mešane skupine ljudi. Druženje, spoznavanje, mešanje idej, misli, navad. Druženje zaradi nečesa skupnega - nismo Ljubljančani. Zato le-teh in njihovih oponašalskih klonov med mešanimi družbami ni najti. Oni so le v monokulturnih skupinah, v katerih pa - na njihovo škodo - vladajo destruktivni polformalni odnosi absurda, iz katerega se uspe izvleči le malokomu, preden ga pogoltno sindrom lastne pomembnosti.

Mi pa - hvala bogu - vemo in znamo bolje. (?) A preden me zanese v lokalpatriotizem in nepotrebno poveličevanje svojih grčastih fužinarskih korenin, želim povedati nekaj drugega. Če ste mi danes ali včeraj - mogoče boste jutri - dali prav; ali pa se sploh ne strinjate z mojimi razmišljanji; vas zavoljo pluralizma mnenj, idej in razširitve enostranskega mišljenja vljudno vabim, da se na redno rubriko Študentarije odzovete. In pokažete, da nadaljujete tradicijo druženja zaradi druženja samega in ne zaradi tega, kar je skrito kje zadaj ali na kakem računu. Ja, prav imate, temu bi lahko rekli tudi A Feast of Friends...

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA LAMBORGHINI

Avtomanija je na sporedu vsako drugo soboto med 9. in 10. uro na Koroškem radiu.

Tokrat vam predstavljamo znamko, katere ustanovitelj je bil rojen v znamenju bika pred 83. leti in je ta simbol uporabil za zaščitni znak svojih avtomobilov. Govora je o Lamborghiniju.

Mladi Ferruccio je ves čas izkazoval velik interes za tehniko, čeprav je odraščal na kmetiji. Starša sta ga podprla in mu omogočila študij tehnike. V drugi svetovni vojni je imel Ferruccio funkcijo mehanika in pridobil si je sloves, da zna popraviti vsako kripo. Manj sreče pa je imel, ko je svojemu oficirju popravljaval zavore na oboževani Alfi, kajti ubogi oficir se je že drugi dan z Alfo vred kopal v Sredozemskem morju.

Ko se je Ferruccio po končani vojni vrnil domov, je iz razpadlih vojnih avtomobilov staršem sestavil traktor. Ta se je izkazal za tako vzdržljivega, da je 1949 odprl malo tovarnico v Centu. Tri leta kasneje je začel z izdelavo čisto novih traktorjev, ki so bili kmalu med najbolj znanimi v Italiji. Lamborghini Trattorie je postalo znano ime, Ferruccio pa bogat mož. Prisluzil si je državno odlikovanje in postal "Commendatore", kar je enakovredno nazivu "sir". Svojo mladostno strast za hitrimi avtomobili je skušal potešiti z udeležbo na dirki Mille Miglia, leta 1948. Nastopil je s svojo predelavo Fiata Topolina in na dveh tretjinah dirke vstopil v osterijo kar skozi zid, z avtom vred. To je bila njegova prva in zadnja udeležba na dirkah.

Bogati Ferruccio je imel v svoji garaži celo zbirko eksotičnih avtomobilov, od Aston Martina, Ferrarija, do Morgana. Stara legenda pravi, da se je nekega dne zelo razjezil nad sklopko svojega Ferrarija, ki je vedno smrdela in mu povzročala težave. Odločil se je zapeljati do samega Enza Ferrarija, ki pa mu je rekel, da je kmet in da ne zna voziti nič drugega kot traktor. Ferruccio se je razjezil in mu zabrusil, da bo izdelal boljši avto, kot je Ferrari.

Tako je prišlo leta 1962 do ustanovitve avtomobilskega oddelka z znakom bika in napisom Lamborghini. Takrat 46 letni Ferruccio je okoli sebe zbral štiri zelo sposobne konstrukterje, ki so izdelali prvi prototipni V 12 motor. Ta je na poskusnem testiranju leta 1963 dosegel celih 370 KM pri 9000 obratih v minuti. Končni izdelek je izgubil sto konjičev in je bil nared za vgradnjo v avtomobil.

Prvi Lamborghini je nosil oznako **350 GTV** in se je na ceste zapeljal še isto leto. Takrat je bil to avtomobil z najboljšimi tehniškimi rešitvami in uspelim kompromisom med hitrostjo in športnostjo. Sledili so modeli 350 GT, 400 GT, Islero in Jarama. Model

Espada je prinesel resnično neverjetno obliko, zasnovano pri Bertonetu. Izdelali so 1217 primerkov tega vrhunsko zmogljivega, pa tudi izredno prostornega coupeja, seveda z V 12 motorjem. To bi naj bil Lamborghinijev največji komercialni uspeh.

V tistih letih so predstavljali nove avtomobile kot za šalo, vsako leto novega. Gotovo je mnogim poznano ime Miura, ki so jo predstavili leta 1966. To je bil avtomobil, kot ga svet še ni videl. Nenehno tekmovanje s Ferrarijem je tokrat govorilo v prid Lamborghiniju. Motor se je iz prednjega dela avtomobila preselil za sedeže. Sredinska namestitve je prinesla izjemne vozne lastnosti in konstruktorji so upali, da bo Ferruccio avtomobil poslal na dirkališča, a so se motili. Miura je bila prvi avtomobil v cestni izvedenki s sredinsko nameščenim motorjem in tudi tehnološko najboljši avtomobil tistega časa.

To pa je bil tudi prvi neudoben, glasen in brutalen Lamborghini. Glavni problem avtomobila je bil, da je postal popularen praktično čez noč in je šel v proizvodnjo še pred priporočenim koncem razvoja, kar je pomenilo precej napak. Ferruccio jo je leta 1972 umaknil iz proizvodnje.

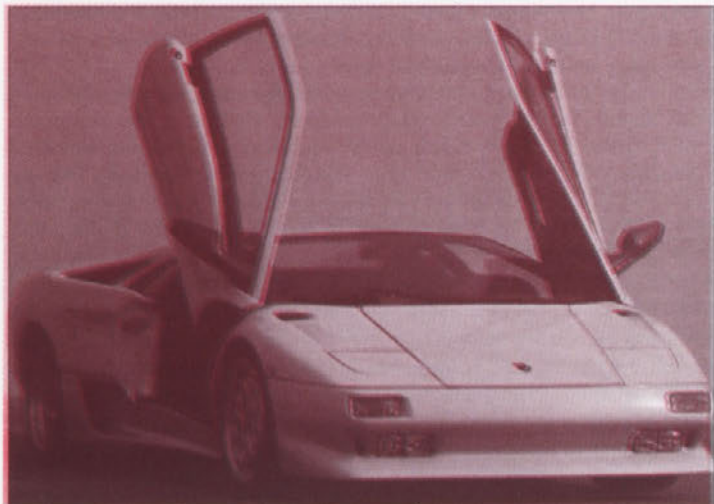
Čudna in trmasta odločitev je bila začetek njegovega padca. Delovski nemiri po Evropi so povzročili ohromitev avtomobilskih tovarn. Ko je Ferruccio opazil, da sina Antonia ne zanimajo avtomobili, je pomislil, da je pravzaprav dosegel svoj cilj - izdelal je najboljši GT coupe na svetu. Odločil se je za prodajo znamke. 51 % delež je prodal Švicarju Henriju Rosettiju, ostali del pa pravtako Švicarju Reneju Leimerju. Sam je podjetju pomagal do leta 1974, ko se umaknil na posestvo blizu Perugia.

Znamka Lamborghini je nadaljevala z delom in predstavila superšportni avtomobil, katerega izraz bi lahko primerjali z vulkanom. Avtomobil, ki ga gotovo poznamo vsi kot sinonim za Lamborghinije, je svet šokiral leta 1971 s svojo vesoljsko obliko. Nadeli so mu ime **Countach** in mu za zadnje sedeže vgradili 5 litrski V 12 motor. V proizvodnjo je prišel tri leta kasneje, medtem pa so izdelali še nič kaj uspešne modele Urraco, Silhouette in Jalpa. Za vse so bili skupni tehnični problemi, ki so skoraj pokopali znamko.

Leta 1977 je nove lastnike iz neznanega razloga prijelo, da so izdelali terensko vozilo za ameriško vojsko. Nosilo je šifro LM 002. To je bil poleg Countacha model, ki je ohranjal podjetje živo. BMW se je v tem času odločil izdelati dirkalnika s sredinsko nameščenim motorjem, imenovanega **MI** in je za izdelavo karoserijske konstrukcije izbral podjetje Lamborghini. Ker pa se ti niso držali rokov, je BMW odpovedal naročilo, italijanska vlada pa je umaknila pomoč, ki jo je namenila za ta projekt. In po vodi je splavalo upanje, da bi se Lamborghini rešil rdečih števil.

Med potencialnimi kupci propadajoče znamke je bilo več naftnih šejkov, angleška znamka Aston Martin in celo naše gore list Walter Wolf. Iskanje se je končalo leta 1978, ko so objavili bankrot. Bolognsko sodišče je za stečajnega upravitelja namestilo Alessandra Arteseja, ki je poiskal rešitev in najel nove sposobne konstruktorje ter jim zadal nalogo, naj pripravijo Countacha za proizvodnjo. Uspeh ni izostal. Že konec istega leta so bili obeti zelo dobri. Sodišče je poiskalo nove lastnike - tri bogate Nemce, ki pa so v kratkem času hoteli izkoristiti še zadnje, kar jo ostalo od prestižne znamke, zato so jih kmalu nagnali.

Pred dobrim mesecem je minilo 19 let, odkar so objavili likvi-

Po Countachu je Diablo podedoval same mišice. To je umetnost tehnike.

dacijo podjetja Automobili Ferruccio Lamborghini. Samo trmastim delavcem in konstruktorjema Sgaraziju in Alfieriju gre zahvala, da se vrata Lamborghinija niso dokončno zaprla. Našla sta se celo dva velika prodajalca, ki sta vnaprej plačala kar lepo število Countachev, ne da bi imela naročila zanje. Enostavno niso dovolili, da bi njihovi avtomobili umrli. Veliki oče oblikovanja Nuccio Bertone je kljub neplačanim računom izdelal "show car", imenovan Athon oziroma himna soncu, da bi pritegnil pozornost na Lamborghinije. In sonce je posijalo! V Franciji je 24 letni entuzijast Patrick Mimran izrazil željo, da bi kupil znamko Lamborghini.

V zaledju je imel bogato in uspešno družino. Julija 1980 je prišlo do ustanovitve Nuova Automobili Ferruccio Lamborghini S. p. A., katere lastništvo je pripadlo mlademu Francozu. V sledečih letih se je podjetje vztrajno postavljalo na noge, predvsem po zaslugi Countacha z 5,2 litrskim 48 ventilskim V 12 motorjem, kakor tudi terenca LM 2 s podobnim agregatom.

Leta 1987 so svet ponovno presenetili z novico, da je podjetje odkupil koncern Chrysler. Leta 1990 so lansirali novega superšportnika, ki še danes deluje futuristično. Z imenom **Diablo** je nakazoval na svoje vražje zmogljivosti, za katere je skrbelo 485 KM iz dvanajstvaljnika. Leta 1990 je bil s končno hitrostjo okoli 335 km/h najhitrejši avtomobil na svetu, za njim je ostal celo slavni rojak Ferrari F 40. Današnji Diabloti razvijajo med 530 in 640 konjskih moči, kar je dovolj, da Vas do 100 km/h katapultirajo v manj kot štirih sekundah, merilec hitrosti pa se ne bo ustavil pred oznako za 335 km/h.

Ti superšportniki od lanskega leta pripadajo koncernu Volkswagen, oziroma natančneje Audiju. Upajmo, da bodo racionalni Nemci nadaljevali temperamentno in strasto pot Ferruccio Lamborghinija. Ferruccio naj bi še živel na svojem posestvu, kjer prideluje vino in se ukvarja s turizmom. Stiki s tovarno, ki nosi njegovo ime, so zamrli. Morda pa bo pod novim lastništvom bolje?

OBLIKOVANJE

Sicer o samem oblikovanju teh avtomobilov ni kaj dosti poznane, je pa bilo kar nekaj napisanega o morebitni naslednici Diabla, ki jo je oblikoval studio Italdesign in se imenuje **Cala**. Trenutno je to še prototip, zato ga lahko vidite na vrhu te rubrike, kjer stoji prvemu Lamborghiniju nasproti. Torej Giorgetto Giugiaro je Calo zasnoval na Lamborghinijevi mehaniki, z željo ustvariti športni 2+2 coupe, ki bi bil tudi za bolj vsakodnevno rabo ali vsaj malo bolj udoben od svojih predhodnikov. Cala je 4,4 metra dolg, 1,2 metra

Legendarna Miura

visok in 1,9 metra širok športni coupe. Prve skice so narisali julija 1994, medtem ko je bil ta prototip predstavljen že na Ženevskem salonu leta 1995, torej marca. Avtomobil je mešanica elementov, ki spominjajo na stare Lambote, kot luči, ki odsevajo duh Miure, proporciji stekel spominjajo na Countacha in tako naprej. Nenavadno so rešene zadnje luči, ki imajo v veliko steklo vrezano obliko krogov. Zelo so pudarjene vhodne in izhodne zračne reže ter zadnje, recimo mu nazobčano steklo, ki je sestavljeno iz večih vodoravnih stekel v obliki stopnic. Ta detajl bi naj spominjal na Miuro.

Splošno pa je avto poln majhnih, lepih podrobnosti, ki tvorijo skladno celoto. Notranjost je namenjena dvema odraslima in dvema otrokoma, zato imenovana 2+2. Kokpit je prav nespodobno obrnjen k vozniku, kot da bi hotel sovozniku reči: "Kaj te pa briga, kaj se tu dogaja!"

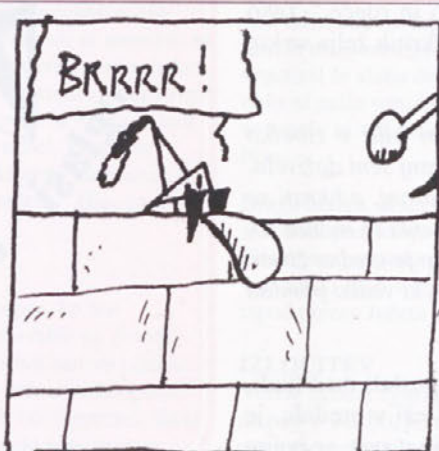
Vsekakor takšna oblika asociira na BMW-jev bogen design. S pomočjo izbranih materialov, kot sta usnje in alcantara, je jasno izražena udobnost kabine, kajti Cala bi naj bil udoben superšportnik. Celota deluje skoraj futuristično zaobljeno in objemajoče potnike, a obenem prefinjeno ter uporabno. Bogu hvala, da je Giugiaro uporabil tipične okrogle športne merilnike, ko bi se marsikdo spomnil kakšne izumetničene možnosti. Upam, da bo ta prototip našel pot do serijske izdelave, kajti lepih izdelkov ni nikoli preveč.

Medtem, ko pridno prebirate Prepih, se avtor Avtomanije potepa po Ženevskem avtomobilskem salonu, kjer bo izbrskal vse novosti za naslednjo izdajo Avtomanije.

Pozdrav!

Yitezi Zelene Dežeje

izvajaja:
B. Zupančič

ZATO, KER NOSIJO SPOROČILA

Ob izidu pesniškega prvenca Mihaele MRAVLJAK iz Vuhreda

*Priznam,
včasih mi ni do ljudi.
Zagrizem se vase
in v temo noči.*

Ko sem se z Mihaelo Mravljak pogovarjala na njenem domu v Vuhredu, je bil zunaj strupen mraz. Sprva sem celo oklevala in hotela ostati doma, pa mi kasneje ni bilo žal mojega tavanja po mrzli poti, ker sem našla toplo žensko. Tako, ki nosi srce. Tako, ki gleda s srcem. Tako, ki s srcem čuti.

Gospa Mravljak, nikar mi ne zamerite, a zdi se mi, da ste nekoliko pozno segli po peresu, pozno izdali svojo knjigo."

Skrivnostno, pa malce v zadregi, se nasmehne in sprva ne najde besed. A ko jih, te privrejo iz globine njene čuteče duše in kot potok zažubore v dan.

"Res je, pesniška zbirka PESEM SE RODI V TIŠINI je moj prvenec. Prvenec, ki je nastal v upokojenskih dneh. Pravzaprav ni tako. Pesmi so se rojevale že desetletja prej in so zorele. Kot jaz. Celó tako daleč nazaj je šlo, da so nekatere od njih nastajale tudi v dijaških, študentskih letih in letih službovanja v Ljubljani. Ne za objavo. Za moj dnevnik. Za spomin, pa kot sanje. Upanje."

Rekli ste, da ste službovali v Ljubljani. Čemu sedaj razpetost med Vuhredom, majhnim krajem radeljske občine in svetlo Ljubljano, prestolnico naše kulture?

"Rodila sem se tu, v Vuhredu, očetu, ki je bil doma na Svetem Antonu, in materi, ki je svoje korenine pognala na Primorskem. Po končanem šolanju na ravenski gimnaziji sem se odločila za študij slovenščine na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Delo sem imela sprva v Dravogradu, kasneje v Ljubljani, kjer sem se tudi upokojila. A nikoli nisem pretrgala vezi z meni dragim Vuhredom, kjer sta do nedavna živela starša, sedaj pa v majhnem kraljestvu spominov in sanj kraljujem sama."

"Kaj bi dala za eno samo zrno sreče. Drobnó in rdeče." Tako pravite v eni svojih pesmi. Polno hrepenenj in skritih želja se kot rdeča nit vleče skozi vaš prvenec.

"Da. Sem že tako ustvarjena, da mi sreča ni bila v zibelko položena. Vse polno bolečin in osebnih razočaranj sem doživela. Te so se vame vklesale. Pesmi so sad teh razočaranj, a hkrati so tudi upanje. Verjamem, da nič ni črno belo. Odenki in nianse so, ki življenju in človeku v njem dajejo svoj čar. Zato je vredno živeti. Za rožico, ki rase ob moji hiši, za staro jablano, ki vsako pomlad znova vzcveti v mojem sadovnjaku..."

Veliko korajže ste morali zbrati, da ste pesmi poslali med ljudi. Sami pravite: "Pesem se rodi v tišini. Dokler leži v predalu, je samo moja. Ko jo je, kakor otroka, treba postaviti v svet, se bojim zanjo."

"Če bi ne bila članica Čitalnice, študijskega krožka v Vuhredu, ki jo je vodila neutrudna gospa Marijana Sadar in so ji stali ob strani tako Center za socialno delo Radlje kot Andragoški center Slovenije, bi gotovo še ne listala listov svoje prve knjige. O ja, objavljala sem že pesmi v raznih revijah. A knjiga! Sanje! Ne morem vam povedati, kako vesela sem, da jo smem držati v rokah. Vsem svojim prijateljicam sem takoj povedala, da jo imam. In zato bom vedno hvaležna gospe Sadarjevi in direktorici Centra gospe Kovše, pa vsem, ki so mi kakorkoli stali ob strani in mi pomagali, da je moje snovanje ugledalo beli dan!"

Ko sem odhajala iz vuhreškega kraljestva, je bil zunaj še kar strupen mraz. A meni je bilo toplo. Zaradi ljudi. Zaradi src. Vseh tistih, ki pišejo pesmi in ki bodo nekoč ugledale dan. Pa vseh onih, ki so svoje pesmi že poslali v svet. Zato, ker tako ene kot druge nosijo sporočila. Zame, zate. Ker so pesem, ki se rodi v tišini.

Tončka Repnik-Vrhnjak

Jože Kos Sine

O NENAPISANI ZGODBI

Zamišljeno sem štorljaj gor in dol po garsonjeri in znenada dobil izvrstno zamisel za kratko zgodbo, že sem segel po papirju in pisalu, a prav takrat je skočila moja punca k meni, me razigrano potisnila na posteljo in se v smehu pognala name, minuto ali dve zatem sva bila oba že na pol slečena in kmalu nato mi je postalo vseeno, namreč za marsikaj, tudi za temo moje kratke zgodbe, hm, pravzaprav kar za vso literaturo, svojo in drugih, za slovensko, metafikcijsko, prezrto, burundijsko ... katero koli, pozabil sem nase, na svet in ostalo ... in, ojej, ti, ubogi bralec, si zato prav zdaj deležen estetskega učinka nenapisane zgodbe. Čuj, oprost.

SPANJE

Zvečer se odeneš v svojo pesem in ležeš v posteljo. Kmalu zatem se v temi izgubijo obrisi televizorja in rož ob oknu, ne vidiš več knjižnih polic ne nočne omarice, ne slišiš bitja stenske ure v sosednjem stanovanju in ne veš več za geste ljudi, ki si jih ta dan srečal. Zdaj se posvetiš samo svoji pesmi. Ves se pogreznesh vanjo, temeljito sežeš v njene labirinte in začneš samodrečno gnesti njeno snov, jo prebirati in pregledovati, gladiti in mečkati, jo obdelovati od prvega do zadnjega vlakna. Pri tem se trudiš in sopihaš, premetavaš z enega na drugi konec postelje, mrmraš, vzklakaš in si glasno prigovarjaš, da moraš ta posel dobro opraviti. Vztrajno in zamaknjeno pretanjaš svojo pesem, jo obrobljaš, barvo obnavljaš, vežeš čipke vanjo, odvečne delce odstranjuješ, jo dišaviš, proti koncu noči hite preverjaš, ali si morebiti na kaj pozabil, in še pred zoro vse poravnash ter pazljivo zložiš nazaj vase. Ko skupaj s soncem vstaneš, je že vse nared, zato si pomanesh oči, opotekajoče stopiš do ogledala v kopalnici, se zazreš vanj in si ogledaš svoj osebni izdelek.

O NATANČNOSTI

Pomivam kuhinjsko posodo. S krpico drgnem lonec, v katerem običajno grejem mleko. Zjutraj mi je spet ušlo čez rob in se zažgalo ob dno. Sprimek maščobe je hudimano trdovraten, zlepa mi ga ne uspe odstraniti. Drgnem, drgnem, maščobe je vse manj in manj, kmalu je z očesom več ne razločim, a lahko še zmeraj otipam

hrpavost njenih ostankov. Zato čistim dalje, poliram, se potim, sopiham in snažim in ne vem, ali sem že segel preko meje in preoračil čas, ali je lonec že čist ali še ne, ne vem, ali je naloga opravljena in se nemara že vrtim v prazno, se peham zaman, zabijam svoje minute in obračam lonec v pomivalnem koritu brez kakršnegakoli smisla.

O POSLEDNJI SODBI

V knjigah je zapisano, da bo svet končal v poplavih in potresu. Da se bo na sodni dan zrušila nanj ognjena gmota in prav vse uničila. Da se bodo v potopu pogreznili stolpi in zgradbe, da bo vsega konec in da nikomur in ničemu ne bo prizanešeno.

Vendar v nobeni knjigi ne piše, da je koncev sveta več in da so neopazni. In da se pravzaprav vsak dan zgodi kakšen. Da nastopi takrat, ko več ne moreš biti Hamlet in imaš občutek, da poznaš odgovore na vsa vprašanja. Ko se ti zdi, da si videl že vse kraje in srečal vse ljudi. In ko so doživetja zaključena, posoda umita, filmi posneti in vsi taksiji pred letališčem molčeči in prazni.

NI

Odklenem poštni nabiralnik in vidim, da je prazen. A v hodniku bloka je temno in nisem povsem prepričan. Zato pogledam bolje, vendar še zmeraj ne opazim nič. Potem sežem vanj z roko in poskušam kaj otipati: razglednico, paketič, pismo, ovojno papirček bonbona, palčico od sladoleda, kak predmet ... karkoli pač. Prsti zadevajo ob kovinsko ohišje nabiralnika. A nekaj mi še zmeraj ne da miru in z baterijo, ki jo potegnem iz žepa, posvetim v temno škatlo. Natanko pregledam vse vogale, preverim, ali se morebiti ni kaj zataknilo za vratca, si ogledam pajčevino ob zgornjem stranskem robu.... Ugotovim le to, da je tudi pajek nekam odšel. Potem se zamislim, zaklenem nabiralnik in si polglasno rečem: "Hm, pa je res prazen."

DEDIČI

Leta gospodovega, ko boš najstarejši prebivalec na Zemlji, boš glavna pojava na tem planetu. Vsi bodo zrlji vate s strahospoštovanjem, vedeli bodo namreč, da si edini in zadnji, ki nosi pristno sporočilo iz preteklosti. Vsi drugi

Jože Kos - Sine: Treska, Mežica 29. maja 1998

bodo minule dogodke poznali iz slik, ekranov in knjig, ti pa boš zanje vedel iz lastnih čutov, neposredno, iz izvirnega doživetja. Zato bodo pred tabo snemali klobuke in se ti prijazno smehljali, častili te bodo kot svojo najzlahtnejšo korenino in pazili nate kot na nekoga, ki ga morda že naslednji dan ne bo več, nekoga, katerega odhod jim bo z železno nujnostjo izpodmaknil tla pod nogami, da bodo potem zaplavali s svojim planetom v vesolje bolj sami, kot so kdajkoli prej bili.

SHAJALIŠČE

V kraju so živel mladenci, župnik in gospodinja. Mladenič se je nekega dne domislil, da bi zapuščeno poslopje nedaleč od cerkve preuredil v mladinski klub. Dela se je lotil z vso vnemo in v mesecu dni je bil prostor nared. Vsega je bilo v njem: sedežev in plakatov, gramofonov in reflektorjev, plošč, kaset in vsakršne pijače, tudi za plesišče in oder je bilo poskrbljeno. Klub je bil kot iz škatlice, a se je zadeva zalomila že na začetku. Na slovesno otvoritev ni bilo namreč z izjemo mladeniča nikogar, tudi gospodinje in župnika ne. Kako tudi bi, ko pa je v kraju poleg prečastitega in vrle domače žene bival le še en samcati domačin, to je zgoraj omenjeni mladenci osebno. Klub je v družbi mladostnega zanesenjaka vegetiral še slaba dva tedna, živa duša ni zašla vanj in tudi mladenci se kmalu ni več prikazal iz svoje hiše.

Draga bralka, dragi bralec, pravkar si končal prebiranje zgodbe o žalostnem propadu projekta 'mladinski klub v našem kraju' izpod peresa Jožeta Kosa Sineta.

IZLOČITEV

Včeraj zgodaj zjutraj, na avtobusu, na poti v službo, ponovno motnja, ponovno nepravilnost. Kot ponavadi sem stal zadaj, na repu

gneče, in zaspano gledal skozi okno. Avtobus se je ustavil pred rdečo lučjo na semaforju v Ulici Kneza Koclja in slišal sem, da so se sprednja vrata odprla in takoj nato zaprla. To je bilo neobičajno, namreč tu, sredi križišča. Kmalu zatem je postalo jasno, za kaj gre. Dekle je izstopilo, se opoteklo čez cestišče do najbližje zgradbe in naslonilo glavo na prašno steno. Njeno telo je obmirovalo v čudno poševni legi. Zjutraj, tu, kjer vozila švigajo gor in dol, kjer smo vsi pokonci, kjer nas vse držijo noge gor, nared za novi dan. Ona pa pokrčena v kolenih, z glavo ob pochrnelem ometu, z roko na trebuhu, kakor da bo zdaj zdaj zlezla vase. Neka ženska je pristopila, jo prišla za rame, nekaj vprašala, ji z licem prišla tik do ušes. Potem se je na semaforju prižgala zelena luč, avtobus je krenil dalje, zavil v Svetozarevsko in dekle mi je izginilo izpred oči.

SVOBODNO TRŽIŠČE

Včeraj sem samega sebe razglasil za svojo privatno lastnino. Danes se počutim že veliko bolje, ko pa vem, da lahko s sabo svobodno razpolagam. Lahko se vložim v banko ali razdelim na delnice in razprodam. Od glav'ce bi padle večje dividende, od rok'ce nekoliko manjše. Lahko se pošljem na sprehod ali po cigarete. Lahko diham ali pa tudi ne. Če mi je, se na poljubnem mestu zaustavim. O tem, ali me bo povozil avtobus ali ne, odločam samo jaz. Iz sebe lahko naredim kip Svobode, lahko se zangažiram ali pa parkiram, zminiram ali zabarikadiram. Iz sebe lahko potegnem kakršenkoli profit. Naložen v obveznice lahko gradim nacionalno avtocestno omrežje. Prodaj se za staro železo in z izkupičkom odjadram na morje. Ponujam se v zabavo starejšim damam, tudi igrača za deklice lahko postanem. Aj, kako lepo je biti privatna lastnina!

NJENIH PETINTRIDESET LET

Lani poleti je bilo v Koprivni slovesno; staro in mlado se je zbralo pred koprivsko šolo, pripravljen je bil pester in bogat kulturni program. Skupaj s sedanjimi učenci so ga izvajali odrasli fantje in dekleta, vsi nekdanji učenci te šole; Koprivci so se poslovili od svoje učiteljice, MIJE ČARF. Petintrideset let jih je vodila v svet prvih korakov branja in pisanja, jim odkrivala modrosti življenja, jih učila živeti. Na prireditvi ob toplih besedah zahvale ni manjkalo solz, toda to so bile solze spominov na srečno otroštvo, ki jim ga je z žarom svojega pedagoškega dela toliko let bogatila njihova učiteljica.

Še ščepec iz zgodovine šolstva v Koprivni: Mladež je v Koprivni pričela hoditi v šolo davnega leta 1910, poučeval jo je Ivan Hojnik, znameniti koprivski župnik. Pouk je bil do leta 1953 v mežnariji ob cerkvi sv. Jakoba (danes je poslopje opuščeno). Otroci so hodili v šolo z enega hriba v dolino in spet v drugi hrib. Posebno pozimi je bila hoja zelo naporna.

Tisto zimo pa je v šoli zagorelo; vžgalo se je v prostoru, kjer so kurili, in takratna učiteljica se je s skokom skozi okno v sneg rešila pred ognjem. Na hitro so morali najti prostor, da je pouk potekal naprej. Začasno so jim ga prepustili pri Mežnarju, kjer je bila sicer gostilna.

Po požaru so v Koprivni ostali brez šole, zato so se odločili, da bodo na hitro postavili novo. Zdaj so iskali primernejšo lokacijo. Odločili so se za sedanjo v dolini, kjer bo šola vsem lažje dostopna. Seveda je imela ta lokacija tudi slabe strani, med drugim, da je teren močvirnat in pozimi od 1. novembra do 2. februarja ni sonca, snega pa na nadmorski višini 750 m vsako zimo obilo.

Na veliko veselje Koprivcev je bila leta 1954 otvoritev nove šole. Postavljena je bila na ravnem, pred šolo so dobili še igrišče in še je bilo prostora (zdaj je tam urejen prostor za piknik). Na oko kar prijetno. Vendar je bilo poslopje zgrajeno brez pravih temeljev, zato je pozimi počilo po celem in oba dela se še zdaj, glede na letni čas, zamikata. Pozimi komaj odpreš vrata, ker se en del dvigne, poleti je spet drugače... Okna in vrata so bila izdelana iz surovega lesa.

PRIPOVED UČITELJICE

"V Koprivno sem prišla učiti leta 1963. Takrat je bilo 63 otrok, učili sva dve, ena dopoldan učence od 5. do 8. razreda, druga popoldan učence od 1. do 4. razreda. Veliko priprav, veliko dela, posebej za začetnice. Ampak najprej se je bilo treba privajati na nekaj, do takrat meni povsem neznanega; ko so bili otroci v šoli, je bil živ-žav, ko so zvečer odšli, je nastal mir, popolna tišina, da si jo slišal! Čutil si jo, ovijala te je, povsod je bila, pa je bilo vendar prazno, kamor si se premaknil.

Priprave si največkrat napisal že dopoldan. Kmalu so se začeli dolgi zimski večeri, ko nisi imel kaj početi. In okna! Samo učilnica je imela nekoliko dvignjeno okno, vsa ostala so bila povsem pri tleh. Samo roko bi kdo stegnil skozi okno, pa bi me lahko prijel za vrat! Mene je bilo dolgo tako strah, da se ne da povedati. Popolna samota, sosedje daleč, brez telefona, res je bilo strašljivo. Sedem let sem tudi živela v Koprivni, učiteljevala pa vso svojo delovno dobo, petintrideset let.

Ko so nekoč otroci odšli, je nastal spet tako dolg večer. Priprave napisane, popoln mir, sami s kolegico. Nisva vedeli, kaj bi... Pa sva se oblekli in šli v najbližjo gostilno k Šumelu, da bi po dolgem času koga videli in s kom spregovorili.

Prideva dol, pa je Šumel sam sedel v gostilni in naju ves vesel pozdravil:

"Hvala bogu, da sta prišli; meni je tako dolg čas!"

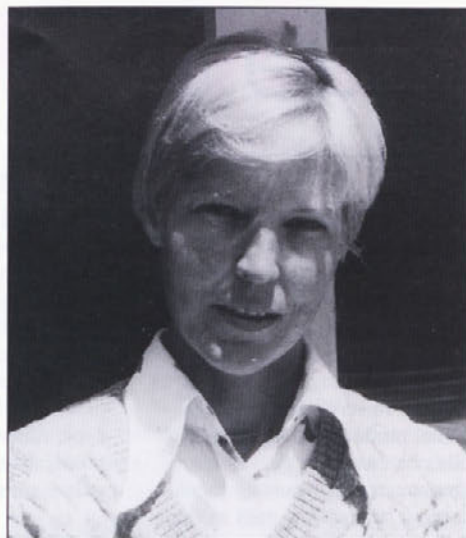
Ko nas je bilo pet, smo že peli in je bila "gavda". Sam Šumel je bil velik ljubitelj petja in je imel zelo lep glas.

Pozimi je bil mir še hujši; ko je zapadel sneg, ga je zapadlo toliko, da bi lahko kar skozi okno stopil v sobo. Mesece dolgo - okna zaprta, nikogar nisi slišal ne videl. Samota, ki je bolela ...

STRAŠILO JE

In kolikokrat me je strašilo! Spomnim se dogodka, ko sva nek zimski večer s kolegico sedeli v učilnici, vsaka na svojem koncu in pisali priprave za naslednji dan. Bil je eden tistih dolgih zimskih večerov, ko je zunaj pritiskal leden mrz, moralo je biti kakih -15 stopinj. Velika lončena peč je še oddajala prijetno toploto, in to je bil za delo edini dovolj ogret prostor. Zvezki, knjige, kozarec "cukrane vode" z malo vina, keksi - in sva delali vsaka svoje... In seveda mir, da bi ga lahko slišal!

Nenadoma nekaj - kot bi ustrelil - počil in okno se odpre na stežaj. Medve planeva skozi vrata, jih zakleneva za seboj in trdi od strahu poslušava, kaj bo zdaj... Toda... ne glasu ... ne stopinj - spet gluha tišina. Strahoma odpreva drugo okno in gledava ven, nič nisva

Mija Čarf leta 1981 v Koprivni

videli, nikogar nikjer, nič se ni premaknilo... Svetiva z lučjo, hodiva sem in tja ... Nič! Samo tisti vsakdanji večerni vseobsegajoči mir...

Skoraj cela ura je minila, da sva pogruntali, da se je okno odprlo, ker je bil les ves zveržen, zunaj hud mrz, znotraj toplo, pa ga je na silo s takim pokom odprlo. Zdaj se lahko temu nasmejim, ampak takrat nama ni bilo do smeha.

Še danes so na stavbi ista okna, in ko jih zapreš, imajo zgoraj nekaj centimetrov široke reže, skozi katere pozimi vleče v učilnico leden mrz. In revma v moji desni rami... Tri mesece tja sonce niti ne posije, zato sneg obleži pozno v pomlad.

Še in še me je kaj strašilo. Nekoč sedim sama v tisti pisarni in pišem priprave. Slišim, da nekdo hodi zunaj po cvetlični gredi, ki je bila pod oknom učilnice in je na njej po sili raslo nekaj rož. Mrak, tihota večera... Kdo bi zdaj mogel priti? Dobronamerni obiskovalec bi prišel skozi vrata. Ampak ta hodi pod oknom! Opogumim se in odgrnem zaveso, pa gleda váme - koza; bela glava z rogovi na temnem ozadju! Mislila sem, da vidim vraga!

Soseda je imela koze, pa ji je ena večkrat zbrisala in nam popasla rože. Komaj so malo porasle, jih je že koza posmukala. S sosedo smo se kar naprej dajali zaradi njene koze in naših rož.

POŠTA

Vsa leta je bilo v navadi, da je pismonoša prinesel pošto za vse Koprivce do nas, mi pa smo jo razpošiljali po otrocih. Tisti, ki niso imeli šolarjev, so sami prišli pónjo, ko so po opravih hodili mimo šole. To se je dogajalo svetek in petek ob katerem koli času.

Bil je mrzel zimski zvečer, ko sva se s kolegico spravljali k počitku. Bili sva v sobi, pravkar sva hoteli ugasniti luč. Pa nekdo potrka na okno.

"Verjetno je kdo prišel po pošto. Pojdi pogledat!" rečem.

Kolegica gre k oknu, odgrne zaveso, pogleda ven in začne vpiti in kriliti z rokami, kot da se ji je zmešalo.

"Kaj ti pa je?"

"Smrt! Smrt je zunaj!"

Pred vrati je vsa zmrzla stala Majdičeva, ki se je v zimi in mrazu vračala iz Črne. Na glavi je imela belo ruto, čez obraz pa še eno. Ob takem vpitju je takoj ugotovila, da je z njo nekaj narobe, odvezala je ruto in počasi smo se vse tri nekako pomirile.

G O B E

Hrane v tistem času v Koprivni res nisem nikoli imela na izbiri. Najbližje trgovina je bila v Črni, 8,5 km daleč od nas. Vse je bilo treba pripeljati ali prinesiti gor. Brez svežega kruha... Takrat, ko ga nisi imel, ti je tako zadilšal, da si medlel od lakote po njem. Mama mi je večkrat po avtobusu poslala krompir. Sicer tudi v Črni v šestdesetih in sedemdesetih letih takrat še marsičesa ni bilo. Me pa zdrave, mlade, pa ješče...

Nekoč nama je Rari prinesel gobe. Takih še v življenju nisem videla: bel bet, spodaj snežno bel klobuk, zgoraj pa temno rdeč. (Danes vem, da so to bisernice, zelo cenjene gobe.) Rari je bil že v letih in je včasih že kaj narobe povedal, zato naju je s temi rdečimi gobami spravil v zagato; kaj, če so strupene?! Po drugi strani pa bi se nama dobra gobja večerja res prilegla! Previdno ga pobaram:

"Ali vi jeste te gobe?"

"Ja!"

"Kako jih pa pripravite?"

"Na masti prepražim malo čebule, rpico olupim, pa na ribežl naribam, gobe spucam, posolim, popram, pa vse skupaj dušim."

Prav! Začneva pripravljati tiste gobe. Kmalu so se od štedilnika začele širiti omamne dišave, sline so se nama začele cediti. Še vedno pa se nisva odločili, ali bova to vabljivo večerjo res pojedli. Kaj če so gobe strupene? Ampak, če jih Rari jé, pa še hodi tod okoli, bi tudi midve morali to preživeti! Gledava se, malo obotavljava, a le nadevava jed na krožnik, sedeva za mizo in si rečeva: "Zdaj se pa - za vsak slučaj - posloviva, če se zjutraj ne bova več zbudili."

Počasi sva poskušali. Tako je bilo dobro, da sva pospravili vse. In sva preživeli. Od takrat sva Rariju bolj zaupali in še večkrat nama je kaj prinesel.

F R I Z E R

Koprivski otroci niso hodili k frizerju, strigli so jih kar doma; lonec na glavo in so mu s škarjami porezali lase okoli roba. Pa je prišel v šolo ostrižen; fantje po fantovsko, dekleta so nosile kite.

Nekoč je kolegica iz Črne prišla k nam nadomeščat. Učila je učence višje stopnje. V odmoru se vsa solzna prismeje iz razreda: "Kako sem ga polomila!"

"Kaj pa je bilo takega? Si zgubila živce, si koga mahnila?"

"Še hužje; eni 'fletni dečvi' z dolgimi črnimi lasmi sem rekla: 'No, 'dečva', zdaj pa še ti pridi.' Me pisano pogleda, pa reče: 'A veste kaj, jaz pa nisem 'dečva.'"

Naslednji dan je prišel - fant - v šolo lepo postrizhen.

Mame so strigle tudi dekleta, ko jim je bilo

treba spredaj nad očmi porezati lase. Pa pride Darja na sveže ostrižena v šolo. Pohvalila sem jo že, kako je lepo ostrižena. Med odmorom pa naenkrat vsa objokana prituli do mene:

"Tovarišica, Gusti je rekel, da sem pod kosilnico padla..."

Pohitim tja in vprašam Gustija:

"Kako si mogel Darji reči kaj takega, da tako joče!"

"Tovarišica, sem se pa ja pohecal!"

Resnici na ljubo pa je bila Darja res bolj na cik-cak postrizžena.

S N E G, S N E G ...

Sedem let sem tudi živela v Koprivni, osemindvajset let sem se vozila, ali (največkrat) hodila učiti. Leta 1963 je avtobus vozil trikrat na teden, vendar le do prvega obilnejšega sneženja, po njem nič več. Do novega leta so še vozili les in so vsaj sledi tovornjakov olajšale pešačenje, po novem letu tudi tega ni bilo več. Ko je zapadel nov sneg, sem v temi pred šesto uro zjutraj zagazila na celo...

Skoraj ni ure, ko ne bi kdaj pešačila po cesti med Črno in Koprivno. Poznam vsako drevo ob cesti, vsak ovinek, vsako večjo jamo, poznaj mesta, kjer so vsako zimo na cesti snežni plazovi (pet do sedem jih je bilo). Nekoč sem le za las ušla plazju. Zaznala sem komaj slišno bobnenje, stečem preko nevarnega mesta in hip nato za menoj zdrsi gmota snega, zasuje cesto in zgrmi v potok. Tja bi me zbrisalo, če plazju ne bi slišala. Takrat sem otrokom povedala, naj me gredo iskat v kakšen plaz, če me kdaj ne bi bilo v šolo.

In otroci! Vedno so vedeli, da bom prišla. Če sem bila malo pozna, je vse gledalo skozi okno in ko so me zagledali, je bilo veselje nepopisno:

"Tovarišica, prišli ste!"

Tudi zaradi tega otroškega veselja mi ni bilo hudo iti na tako pot. Mi smo namreč razumeli drug drugega. Tudi oni so, drobni in nežni, morali v mrzlo jutro na pot v šolo. Ko sem jaz, so tudi oni gazili sveže zapadel sneg, in prav tako kot jaz, tudi oni niso izostajali, pa naj je bilo snega še ne vem koliko! Spomnim se učenke prvega razreda - stala sem ob oknu in gledala, ko so otroci prihajali - iz snega se je videla samo smejoča glavica in roke, ki so visoko nad glavo držale torbo, da ne bi bila mokra. Srečna se je prismejala v šolo, češ prišla sem, zmogla sem. Skupaj smo se veselili drug drugega. Še in še bi lahko pripovedovala o tem!

P R I R E D I T V E, P R O S L A V E

Na naši šoli smo vsa leta imeli mnogo prireditev.

V resnici so bila to srečanja Koprivcev, ki so nas povezovala in nam dajala občutek neke skupnosti. Nastopali so vsi učenci in menim, da je bilo veliko prireditev, ki se jih ne bi sramovale šole z nekaj sto učenci. Vsakega, ampak prav vsakega otroka sem morala (sva morali) pripraviti, da je stopil pred občinstvo in svoje povedal, zapel ali sodeloval v dramskem prizorčku. Še na poslovljni prireditvi se je pošalila ena izmed nastopajočih: "A, ne, tovarišica: 'Glasno! Razložno! Da ne boš deklamirala sama sebi!'"

Kar petnajst let smo bili gostitelji proslave 4. brigade partizanskih kurirjev Slovenije. Pripravili smo bogat kulturni program, celotno srečanje vzorno organizirali. Imeli smo znane sponzorje. V zahvalo smo od njih dobili naročilnice za kako manjše ali večje učilo za šolo.

V teh letih so se med nami spletle resnične prijateljske vezi, otroci so se veselili pogovorov ob okrogli mizi, stika s "pravimi" borci. Veliko so spraševali in se ob tem učili sproščeno pogovarjati z odraslimi... Ko se je leta 1990 začelo omalovaževanje tega časa in spreminjanje zgodovine, se je prekinila dolgoletna tradicija. Zelo mi je bilo žal, toliko lepega je bilo, toliko dobre volje, otrokom so ta srečanja res veliko pomenila. Spomini na čase vojne so bili predočeni v živo, ne iz knjig. Odmaknjena Koprivna je namreč vedela za vojno in otroci so s ponosom pripovedovali borcem, da v njihovem kraju ni bilo izdajalca!

Ampak, čas gre naprej in prinaša svoje - če nam je prav ali ne.

Pomenka ne morem zaključiti optimistično. Ob mojem prihodu je bila v Koprivni osemletka s 64 učenci, danes jih je 5 (pet), pouk bo še to in naslednje šolsko leto. Po tem ne več. Po devetdesetih letih NIKOLI?

Kljub vsemu imam na Koprivno lepe spomine. Tam sem živela svojo mladost, tam sem se predajala otrokom in živela s krajem, drug drugemu smo dajali veliko in bogastvo tega ostaja v nas nepozabno."

Zapisala Marta Repanšek

Ena izmed prireditev ob vsakoletnem srečanju kurirjev

Spet je bil praznik skokov ali Planica pred Planico...

Zgodilo se je natanko tisto, kar so si tako zelo želeli prizadevni smučarski delavci skakalnega kluba Mislinja s svojim predsednikom Viktorjem Robnikom - uspešno pripraviti tekmovanje. Sploh pa so ostali Mislinjčani v dneh dveh skokov dobesedno živeli zanje, s skakalnicami, še zlasti s tisto osrednjo, največjo in sodobno urejeno - 90 metrsko "Mislinjčanko", kot jo radi imenujejo. Vanjo je bilo vložena veliko truda, samoodpovedovanj, neprespanih noči in še česa.

Da pa se je resnično vse skupaj še kako obrestovalo, je pokazalo ravno zadnje državno prvenstvo v ekipnih skokih in skokih za posameznike. Tako je Mislinja in z njo njeni ljudje tisti petek in še zlasti v soboto dobesedno živela za in s skoki. Bil je vrvež, kot se za takšen praznik spodobi in niti oster veter, ki je rezal do kosti, ni mogel pokvariti skakalnega vzdušja. Tako je bil petek resnično rezerviran za mlade, osnovnošolce in srednješolce. Trumoma so prihajali od blizu in daleč.

Sobotna tekma pa je bila kar ljudski praznik. K temu so prispevali še marljivi člani Turističnega društva Mislinja, z **Jožetom Sovičem** na čelu. Na zaključno skakalno prireditev so pripeljali resnično veliko število najrazličnejših mask in šem, pa tudi ptujski kurenti niso pozabili obiskati prireditve. Na zaključni prireditvi je zaigral priznan ansambel ČUKI, ki je ogrel premražene gledalce s svojimi poskočnimi pesmimi.

Sploh pa je državno prvenstvo bilo hkrati tudi memorial na pokojnega dr. Stanka Stoporka, človeka, ki je pred petintridesetimi leti zaoral ledino skokov v Mislinji. Ob vsem tem še naj omenim, da je padel tudi rekord skakalnice, saj ga je s 94 metri postavil mladi skakalec

smučarskega skakalnega kluba Triglav Kranj Gašper Cavkovič.

Vzporedno s tekmovanjem na skakalnici se je odvijalo državno prvenstvo kombinatorcev, kjer je blestel domačin **Gorazd Robnik**, ki je tako postal tudi državni prvak v tej disciplini za leto 1999.

Skratka, upravičeno lahko rečemo, da je bila Mislinja Planica v malem. Predvsem zaradi velikega števila skakalcev, zaradi udeležbe pomembnih gostov in tudi zato, ker je tudi domača ekipa skakalcev blestela. Takole so svoje vtise, misli in doživetja strnili s tekmovanja nekateri udeleženci:

Primož Peterka, kljub temu, da tokrat nisi najbolj blestel, so te Mislinjčani vzeli za svojega, še zlasti po tvojem uspehu izpred dveh let.

"Ja, iskrena hvala za čestitke, ampak če bi osebno ocenil tekmovanje in skakalnico, potem resnično ne boste verjeli. Skakalnica je ena naj-sodobnejših daleč naokoli in če bo tukaj še sedežnica, nas bo gospod Gros zagotovo še večkrat pripeljal semkaj tudi na treninge. Tega si zelo želim, tudi zato, ker so tukajšnji organizatorji tako gostoljubni in prisrčni."

Ljubo Jasnič, direktor nordijskih disciplin:

"Izredno sem vesel, da se je uresničilo vse tisto, kar smo že dolgo podpirali. Zahvala gre tudi gospodu Viktorju Robniku, velikemu skakalnemu entuziastu. Tako se je uspešno, sodobno in temeljito obnovila ta osrednja skakalnica, na katero ste lahko resnično ponosni. Tukaj je takorekoč druga Planica. Vsem iskrena hvala, tistim, ki so dobesedno garali dneve in dneve v mrazu, kot tudi števil-

Mladi up, Gorazd Robnik, najboljši kombinatorc.

nim gledalcem, ki so se tako množično udeležili prireditve."

Danilo Pudgar, strnite z besedico, dvema vtise o vašem varovancu Gorazdu:

"Lahko rečem, da je Gorazd v tej sezoni dosegel med vsemi mojimi varovanci največji napredek. Tudi na skakalni tekmi bi se lahko uvrstil med prve tri najboljše skakalce, za kar mu je zmanjkalo le pet točk. Glede na to, da prihaja iz nordijske kombinacije, vemo, da ima še nekaj rezerve v odskoku. Njegova prva naloga je, da bi se prihodnje leto, kajti letos je že prepozno, prebil iz svetovnega pokala B v svetovni pokal A, kar pa seveda pomeni še bolj poglobljeno delo. Mislim, da je Gorazd zelo inteligenten, da ve, za kaj v tem športu gre in tako tudi uspehi seveda ne morejo izostati. Pogoj pa je seveda trdo delo. Moje zahteve kot trenerja bodo zagotovo v prihodnji sezoni še višje. Potrebno bo torej delati še bolj trdo, analizirati na koncu sezone, kje so še rezerve. Moram pa seveda omeniti, da se da v nordijski kombinaciji še izredno veliko narediti."

Gorazd Robnik, tvoj trener je zelo ugodno ocenil vse tvoje rezultate in uspehe. Kako se pride do takšnih rezultatov?

"Kako in na kakšen način se pride do tega, še sam ne vem čisto jasno. Je pa nedvomno potrebno veliko trdega dela, odrekaj, samoodpovedovanj in še česa. Seveda pa je potrebna tudi sreča."

Gorazd, kako pa gledaš na prenovljeno skakalnico, na tvojo Mislinjčanko?

"Meni takšna skakalnica zelo leži, še sploh zdaj, ko ima povsem novo podobo. Če imaš malo vetra "od spodaj" in pa dobro termiko, potem lahko zelo daleč skočiš. To pa je tudi glavni namen slehernega tekmovalca."

Najboljši v Mislinji

Peter Wlodyga na svetovnem prvenstvu transplantiranih

SALT LAKE CITY 1999

Ravenčan **Peter Wlodyga** se je v življenju ukvarjal z različnimi športi, najraje je imel smučanje. Ker bolezen ne izbira, je pri sedemtridesetih letih prizadela tudi njega in ga za dobrih šest let privezala na bolniško posteljo. Takrat se je v njegovem življenju marsikaj spremenilo. A z močno voljo je premagal tudi to.

28. junija 1994 je Peter dosegel svoj največji uspeh v življenju, ko so mu v Gradcu uspešno presadili nov ledvico. Po uspešni rehabilitaciji se je vrnil v stare življenjske tokove, tudi k smučanju, ki ga je imel vedno najrajši.

Leta 1998 je zveza transplantiranih Slovenije določila, da se Peter v januarju 99 udeleži svetovnega prvenstva v ZDA. K temu povabilu je pristopil zelo resno, saj je bilo to zanj veliko osebno priznanje. Priskrbel si je več parov smuč, novo smučarsko obleko ter še mnogo drugih drobnih stvari. Poiskal je sponzorje, ki so mu prispevali finančna sredstva za osemdnevno potovanje v ZDA. Pot v Ameriko, preko Dunaja, New Yorka, pa do Salt Lake Cityja je trajala skoraj dva dni.

Smučarska tekmovanja so se odvijala na pogorju Rocky Mounty, ki se razprostirajo vse do zahoda ZDA, do Tihega oceana.

Tega prvenstva se je udeležilo trinajst držav iz Evrope in Amerike. Ker je to zelo draga zadeva, sta Slovenijo zastopala le dva predstavnika, brez zdravstvenega spremstva. Poleg Petra še **Alfonz Drevenšek** iz Radelj ob Dravi.

Nastopila sta v štirih disciplinah, vsak v svoji kategoriji, ter prispevala k uspehu Slovenije skupaj pet srebrnih medalj: Tri Peter Wlodyga in dve Alfonz Drevenšek. Američani so se upravičeno spraševali, kje je ta mala država v Evropi, kjer znajo transplantirani bolniki tako dobro smučati. Za Petra je bil to drugi veliki uspeh v življenju. Po šest let dolgi dializi, ki pusti človeku ogromno posledic na organizmu, je dosegel rezultat enake vrednosti kot takrat, ko je bil še popolnoma zdrav.

"ČENČE" OSVOJILE LJUBLJANO

Mešana navijaška skupina "Čenče" z osnovne šole Koroških jeklarjev z Javornika na Ravnah, v kateri je 16 deklic in 7 fantov, je dosegla konec februarja imeniten uspeh. Na odprtem prvenstvu Ljubljane je skupina, ki jo vodi trenerka **Nataša Fajmut**, osvojila 1. mesto v mladinski kategoriji, to je od 12. do 16. leta starosti. Skupina, ki se vse bolj uveljavlja s svojimi atraktivnimi nastopi po Sloveniji, je bila pred leti ustanovljena na pobudo **Lenče Nikolove**, ki je bila tudi prva, zato se je skupina najprej imenovala "Čenče Lenče".

Ta mesec čaka skupino pomembno tekmovanje za uvrstitev v finale šolske košarkaške lige, ki bo v ljubljanski hali Tivoli.

Maja letos bo skupina "Čenče" sodelovala na turnirju Slovenija Open v Ljubljani, kjer bodo branili lani osvojeni naslov prvaka.

Cilj oziroma največja želja simpatičnih fantov in deklet je nastopiti na evropskem prvenstvu v Berlinu.

I. M.

Dobri rezultati "mladega" društva

Konec februarja je v Podvelki potekal občni zbor Društva za šport in rekreacijo Brezno - Podvelka, ki v svojih vrstah združuje okoli 150 aktivnih članov. Kot je povedal predsednik društva **Jani Valente**, deluje v društvu osem aktivnih sekcij oziroma klubov, ki dosegajo zelo dobre rezultate.

Na občnem zboru so podelili tudi plakete za športne dosežke v lanskem letu. Plaketo za športnika leta 98 je prejel državni mladinski viceprvak v gorskem kolesarjenju, v ekipni konkurenci je ta naslov pripadel Kegljaški ekipi **Splavar Marles** - prvaku medobčinske kegljaške lige, plaketo za najboljšega organizatorja športnih prireditev je prejel Klub malega nogometa Brezno - Podvelka, plaketo za najperspektivnejšega mladega športnika pa je prejel **Matej Zep** - državni prvak v karateju med malčki.

Na občnem zboru so spregovorili tudi o delu v letošnjem letu, ko bodo številne prireditve, od organizacije vseslovenske akcije **Veter v laseh**, Slovenskega revialnega pokala, pa do kolesarskega in smučarskega sejma, skušali obogatiti še z dodatnimi prireditvami.

T. KARAT

BELAJ IN LASNIK "BRONASTA"

Vojko Belaj

Na letošnjem mladinskem državnem prvenstvu kegljaških dvojic sta izjemno lep uspeh dosegla mlada kegljača Elektrarne Dravograd, **Vojko Belaj** in **Darko Lasnik**, ki sta osvojila 3. mesto. Skupno sta podrla 3513 kegljev (Belaj 871 + 904 ter Lasnik 865 + 873), kar je zadostovalo za osvojitev bronastega odličja.

Naslov državnega prvaka sta si prikegljala mladince Konstruktorja iz Maribora Jani Zvezič in Sandi Sajko, druga sta bila Založnik in Gornik iz Cerknice.

Darko Lasnik

Vojko Belaj je tako k nedavni osvojitvi posamičnega naslova prvaka Slovenije med mladinci dodal še eno lovoriko in je tudi kandidat za nastop na letošnjem mladinskem svetovnem prvenstvu v Opavi na Češkem. Po dosedaj odigranih izbirnih tekmah je Belaj uvrščen na 3. mesto. Trenutno je v vodstvu Aleksander Hor (Proteus), pred Milanom Založnikom (Brest Cerknica).

I. M.

Pomen izobraževanja karateistov

Zveza tradicionalnega karateja Slovenije, ki ima sedež na Ravnah, štirikrat letno organizira skupne treninge trenerjev in inštruktorjev karateja, prvi izmed njih pa je bil v februarju.

FOTO: arhiv ZTKS (Sport)

Kot je pojasnil **Roman Breznik**, predsednik Zveze, so treningi namenjeni samo mojstrom karateja (črni pasovi), poleg druženja predstavnikov klubov pa je njihov cilj izmenjati izkušnje, poenotiti organizacijo in metode treniranja. Breznik je opozoril na pomen znanja, ki ga pridobivajo na takih seminarjih, dodatno možnost učenja pa jim dajejo tudi programi že uveljavljenih poletnih šol. Strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje znanja na področju tradicionalnega karateja je tudi sicer zelo pestro, z njim pa naj bi med drugim zagotovili, da bodo slovenski karateisti lahko posegali po vrhunskih rezultatih v svetovnem merilu.

(pl)

KOROTAN IN DRAVOGRAD OKREPLJENA

Prvoligaški nogometni ples se je pričel konec februarja, ko so bile odigrane vse tekme, razen na Prevaljah, kjer poledeno igrišče ni nudilo normalnih pogojev za igranje. Tako so Prevaljčani prvo srečanje v drugem delu prvenstva prve lige odigrali šele 6. marca z Rudarjem v Velenju.

Trener Toni Tomažič, ki je uspešno vodil moštvo v jesenskem delu prvenstva, ko so Prevaljčani pristali na odličnem 5. mestu na lestvici, ima na voljo tačas 22 nogometašev, med katerimi je kar devet novincev.

V klub so v zimski pavzi prišli: Peter Breznik (iz Maribora Teatnica), Igor Benedejčič (Rijeka), Ivica Pešič (HIT Gorica), Nenad Ulaga (Publikum), Stojan Čeklič (Avstrija), Osman Begič (Slovan Slavija), Blagoje Ruteski (Pelister Bitola), Boštjan Damiš (Aluminij) in Peter Stočko, domačin z Raven, ki je prej igral v mladinski ekipi Dravograda.

H Korotanu se je vrnil tudi vratar Marko Valente, ki pa bo spomladi na dvojno registracijo branil pri ravnemsku Fužinarju. Prevaljski klub so ob koncu pretekle polsezona in v pavzi prvenstva zapustili:

Zildžević in Valentinčič (odšla v Izrael), Tiganj (v Belgijo), Jolič (v Maribor Teatnic), Zofič (v Krko Novo mesto) in Stefanovič (v BS Tehnik Domžale).

Dravograjčani bodo v drugoligaško prvenstvo štartali 14. marca, ko se bodo v Trbovljah pomerili z domačim Rudarjem. Med igralskim kadrom ni bistvenih sprememb, kajti pri klubu so ostali vsi igralci, ki so nastopali za barve Dravograda že jeseni, novi okrepitevi pa sta Mariborčan Miha Pitamic, ki je nazadnje igral v Kranju pri Živila Triglavu ter Aleš Purg, ki je prišel iz Velenja. Trener Marjan Pušnik ima moštvo, ki se bo po napovedih potegovalo za naslov prvaka in uvrstitev v najvišjo državno ligo.

Ivo Mlakar

O PREDLOGU ZAKONA O ZAŠČITI ŽIVALI

V zvezi s predlogom zakona o zaščiti živali za drugo branje v Državnem zboru smo bila slovenska društva za varstvo in proti mučenju živali pozvana, da do 25. 2. 1999 pošljemo svoje pripombe in predloge h gradivu svetovalni direktorici v Svetovni zvezi za varstvo živali, Lei Evi Muller, ki jih bo posredovala Vladi RS, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Svetovni zvezi za varstvo živali (WSPA) v London.

Že bežen pogled v besedilo predloga zakona namreč vzbujata dvom, da želi Slovenija resnično sprejeti zakon, ki bo ščitil osnovne pravice živali, kot obljublja predlog zakona v prvem členu, ko (med drugim) pravi: "Ta zakon določa odgovornost ljudi za zaščito živali, zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrega počutja..."

Že v drugem členu predloga pa pravi: "Nihče ne sme brez utemeljenega razloga povzročiti živali trpljenja, bolezní ali smrti."

Kaj je utemeljen razlog in kdo sodi o njem? Utemeljen razlog za smrt, bolezen in trpljenje živali je lahko določen le z zakonom in še to le v izjemnih, skrajnih primerih, a so predlagatelji tako določilo izpustili.

Mučenje živali po predlogu zakona je vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo, trpljenje ali škodi njenemu zdravju.

Predlog zakona ne govori ničesar o malomarnosti in je ne inkriminira, ko pa vemo, da je veliko mučenja živalim povzročena prav z malomarnim odnosom ljudi, direktni naklep je veliko težje dokazati in je tudi manj pogost.

Predlog nadalje dovoljuje vzrejo živali za krzno, na kar društva proti mučenju živali ne moremo pristati, saj gre za vzrejo živali iz razloga, ki predstavlja človeški prestiž in nima tak zakon, ki dovoljuje živetarjenje živali v kletkah, za zgolj komercialni namen, ničesar skupnega z zaščito živali.

Vendar gre predlog zakona še dlje, ko dovoljuje obredni zakol živali. Predlog namreč vsebuje naslednje določbe, ki se nam zdijo nesprejemljive, sporne in nedopustne:

"Izjemoma se lahko žival zakolje brez omamljanja, če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, izjemoma dovoli obredni zakol."

Ta določba se nam zdi nevedna tega predloga in zakona samega. Obredni zakol živali, poleg tega pa še brez prejšnjega omamljanja, kaže na najbolj nizko stopnjo spoštovanja življenja drugega živega bitja, ki je nemočno v svoji smrtni agoniji, pred očmi gledalcev, željnih krvi.

Dovoljeno z zakonom? Fuj. Saj imam občutek, da živimo nekje v Centralni Afriki.

Predlog zakona dovoljuje še nekatere druge bolj in manj čudne zadeve, s katerimi se prav tako ne strinjamo, in sicer rejo primatov, zveri in drugih prostoživečih živali na domovih, pri zasebnikih. Sicer predvideva za to posebno dovoljenje, ampak dvomim, da bo upravni organ, pristojen za veterinarstvo, v vsakem konkretnem primeru preveril, v kakih pogojih bo živala opica, medved ali, če hočete, krokodil. Slovenija bo torej dovolila, da imajo ljudje v svojih hišah, v svojih kopalnicah, eksotične, divje vrste živali, ki jih bodo občudovali, se jih bali in... se jih naveličali, kot se naveličajo tudi kužkov in muc. In kam z njimi? Bomo po radiu iskali lastnika pobeglemu šimpanzu? Ne, najbrž bo dovoljen pri vsakem pobegu kar odstrel.

Ljubitelji živali nenehno opozarjamo, da eksotične živali, zveri in druge prostoživeče živali niso primerni hišni ljubljenci, zato je taka določba zakona za nas nesprejemljiva.

Določbe o prevozu živali so v predlogu precej splošne, saj naj bi natančnejše pogoje določil s podzakonskimi akti pristojni minister. Predlog zakona predvideva spremljevalca živali, vendar ne pove ničesar o tem, kdo je lahko spremljevalec in katera znanja in sposobnosti mora izpolnjevati.

Predlog dovoljuje še pošiljanje čebel po pošti, kupiranje pasjih repov, neomejeno klanje perutnine in kuncev pri zasebnih vzrediteljih.

Pri poskusih na živalih smo predlagali, da se dopolni obstoječe besedilo in sicer naj bi zakon vseboval naslednjo določbo: Poskusi na živalih se lahko izvajajo le, če ni bil isti poskus, za isti namen, z isto snovjo oziroma sredstvom in na isti način, že opravljen pri kaki drugi organizaciji v državi ali državi EU in bi se s tako opravljenim vnovičnim posku-

som prišlo le do rezultata, ki je že bil dosežen.

Skrb za zapuščene živali - zagotovitev zavetišča, predlog zakona prenaša na lokalne skupnosti, torej občine, z določbo: "Zagotovitev zavetišča je lokalna zadeva javnega pomena. Imetnik zavetišča je lahko občina oziroma vsaka fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje." Živali naj bi v zavetišču lahko bivale 30 dni (potem se lahko usmrtijo), kar se nam zdi premalo, zlasti kadar gre za bolne, poškodovane in breje živali, ki jih je težje oddati novemu skrbniku. Zavetišče, kot ga opredeljuje predlog zakona, ni zavetje za zapuščene živali, kot ga poznajo po svetu, ampak gre za navaden občinski komunalni pesjak, kjer žival 30 dni čaka na starega ali novega lastnika ali na smrt.

V sosednji Italiji poznajo občinske pesjake, kjer so živali nameščene 30 dni, če pa jim v tem času ne najdejo lastnika, se žival odda v zavetišče, kjer lahko živi do smrti, če ji ne najdejo primerne lastnika in če seveda ni bolna. Občinski pesjak ima vsaka občina, zavetišč pa je manj in so skrb države.

Predlog zakona tudi ne predvideva, komu in na kak način se lahko oddajo živali iz zavetišča, oziroma da je potrebno pred oddajo živali preveriti pogoje, v katerih bo žival živel.

Preverjanje teh pogojev bi se eventualno lahko prepustilo društvom v krajih, kjer obstajajo. Društva tudi sicer nimajo predvidenih nobenih posebnih pristojnosti, dolžna so le opozarjati na kršitve določb zakona.

Predlagali smo, da bi se društvom izrecno dovolilo slikovno snemanje primerov mučenja živali, zaradi zavarovanja dokazov.

Kazenske določbe predvidevajo denarne kazni za posamezne prekrške od

50.000 SIT do 150.000 SIT za posameznike in za pravne osebe od 150.000 SIT do 10.000.000 SIT.

Odgovorne osebe pravnih oseb bodo kaznovane od 25.000 do 500.000 SIT, posamezniki, ki storijo prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, pa od 150.000 do 5.000.000 SIT, pri čemer ni ločeno, ali bodo dejanja storjena naklepno ali iz malomarnosti.

V prehodnih in končnih določbah je predvidena uskladitev pogojev reje živali z zakonom v desetih letih, pri čemer smo predlagali skrajšanje na dve leti.

Pripravila: Aleksandra Stermec Perovec,
predsednica DPMŽ Slovenj Gradec

KOROŠKI
97,2 FM **Radio**
SLOVENJ GRADEC

Meškova 21 / 2380 Slovenj Gradec
tel.: (0602) 41 245. 41 818 / fax: 42 600

... VSAK DAN ...

... VES DAN ...

Glosirana črna kronika

V prispevkih o koroški črni kroniki sem že večkrat izrazil začudenje nad tem, kaj vse (nekoristnega ali zanje neuporabnega), si ljudje protipravno prisvojijo ali ukradejo, kot temu rečemo lepo po domače. Za uvod v tokratno obdobje policijskih zapisnikov in sporočil sem izdvojil nekaj takšnih nerazumljivih ali nenavadnih dogodkov.

Kaj mu bo tabla?

Poglejmo si tole policijsko sporočilo in verjetno boste mojemu (za)čudenju lahko kar verjeli. V dneh med 10.1.99. in 26.1.99. je neznanec v Žerjavu, na meji med občinama Črna na Koroškem in Mežica, odtujil kovinsko tablo, ki je označevala območje občine Mežica. Na tabli je narisana mežiški grb in napis "Občina Mežica". S tem je neznanec občino Mežica oškodoval za dobrih 70.000 tolarjev. Policisti seveda za neznanecem poizvedujejo.

Menjal bo

Tudi tale je precej neobičajna zgodba. 18. 2. 99 je med 11.00. in 10.40. uro neznan storilec na bencinskem servisu Petrol na Ronkovi ulici v Slovenj Gradcu odtujil električni stroj za zamenjavo motornega olja, znamke Mivšek. Podjetje Petrol je tako oškodoval za dobrih 50.000 tolarjev. Tudi tega neznanca policisti še iščejo.

Ob vlečnico

Pričujoča zgodba pa morda niti toliko neverjetna, bolj preseneča hladnokrvna drznost neznanega storilca ali storilcev. V dneh med 5. in 19. februarjem je namreč neznan storilec na travniku ob regionalni cesti Radlje ob Dravi - mejni prehod Radelj, v kraju Šentjanž pri Radljah ob Dravi, odtujil smučarsko vlečnico Tomos, z dvotaktnim motorjem UMO 80 in 280 metrov vlečne vrvi. Lastnika B.O. je tako oškodoval za dobrih 300.000 tolarjev.

Dvignjen keson

Neobičajne in po svoje tudi zanimive reči, pa se ne dogajajo zgolj na področju tako imenovanega drobnega kriminala, marveč precej pogosto tudi v prometu ali prometnih nezgodah. Ponovno pa gre za zgodbo, ki bi malo-dane sodila v kakšen (zabaven) film.

Okoli 5. jutranje ure je 24. 2. F.M., doma iz občine Radlje ob Dravi, s tovornim avtomobilom MAN vozil po glavni cesti iz Radelj ob Dravi proti Mariboru. V Breznu se je med vožnjo, zaradi okvare elektro magnetnega stikala, samodejno dvignil keson (prostor za prevoz tovara). S tako dvignjenim delom avtomobila je vozilo med Breznom in Ožbaltom potrgalo več telefonskih kablov in električnih žic, ki so bile napete preko ceste. Na glavno cesto je zaradi tega padel tudi del lesenega droga telefonske napeljave, nanj pa sta zapeljala voznika tovornih avtomobilov.

Voznik F.M. je ustavil šele v Ožbaltu, ko je opazil, da je trčil v svetlobni prometni znak nad označenim prehodom za pešce. Na telefonski in električni napeljavi ter na svetlobnem prometnem znaku je nastala večja gmotna škoda. Škoda na obeh tovornih vozilih, ki sta zapeljali na podrti električni drog, pa je manjša.

Maščevanje nad avtom

Kar precej nenavadno in nepotrebno je, če se človek iz jeze znese nad avtomobilom, ki sam po sebi ni ničesar kriv. Tako so na primer 17. 2. E.A., T.S. in V.K., vsi iz občine Dravograd, pri podjetju Kadiš d.d.o. z Raven na Koroškem naročili prevoz s taksijem iz Dravograda v Slovenj Gradec. Po opravljenem prevozu je voznik taksija potnikom izstavil račun, ki ga je V.S. tudi poravnala. Po plačilu pa sta druga potnika E.A. in T.S. večkrat brcnila v desno stran vozila (taksi znamke Ford tranzit) in povzročila za okoli 100.000 tolarjev gmotne škode.

Brutalen pretep

In ker smo že pri brcanju: tole, ki ga bom opisal zdaj, je bilo še veliko bolj nevarno in zlasti boleče, saj so bili udeleženi ljudje. Do hudega pretepa je namreč 31. 1. 99 - ob za pretep dokaj neobičajni zgodnji uri - ob 8.00 prišlo v enem izmed gostišč v Radljah ob Dravi. Udeležena sta bila A.P. iz Vuhreda in B.O. iz Radelj ob Dravi. Med pretepom je A.P. s točilnega pulta (šanka) vzel litrsko steklenico z vinom in z njo tako dolgo udarjal po telesu S.O., da se je razbila. Nato je s točilnega pulta vzel drugo steklenico in pladenj iz umetne mase ter ju razbil na hrbtu S.O. Vendar A.P. tudi to še ni bilo dovolj.

Pograbil je steklen pepelnik in z njim nekajkrat udaril na tleh ležečega B.O. S pretepanjem je prenehal šele ob prihodu radeljskih policistov. Vendar je še naprej grozil s pretepom.

B.O. so z rešilcem odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je dobil hude telesne poškodbe - zlom več reber in predrtje pljuč (pneumotoraks). Policisti so zoper A.P. odredili pridržanje do izstreznitve. Vendar je A.P. pričel tožiti nad bolečinami v vratnem predelu in na roki. Odpeljali so ga v zdravstveni dom Radlje in kasneje še v bolnišnico, kjer so ugotovili lažjo telesno poškodbo. Začasni epilog te zgodbe: policisti so A.P. 1. 2. 99 privedli k sodniku za prekrške, ki mu je zaradi kršitve javnega reda in miru izrekel 15 dni zaporne kazni.

Policisti PP Radlje ob Dravi pa bodo zoper A.P. napisali še kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja hude telesne poškodbe in nasilništva.

On bi še kar razbijal

S steklenicami si je dal opravka tudi K.J., ki se je 7. 2. nekaj čez 23. uro znašel na parkirišču v Mislinji. V vinjenem stanju je kršil javni red in mir - razbijal je steklenice. Eno izmed njih je vrgel tudi v zadnje steklo enega izmed parkiranih avtomobilov, last D.B. iz Mislinje. S tem je povzročil gmotno škodo za okoli 20.000 tolarjev. Ob prihodu policistov se kršitelj ni umiril in je grozil, da bo razbil še več stekel. Policisti so ga zato pridržali do izstreznitve.

Še en boksar

Svoje boksarsko znanje je na vsak način 21. 2. ob 4.45. uri v restavraciji Nama na Ravnah na javni prireditvi - plesu, želel pokazati M.P. Z M.R. se je zapletel v ravs in svojega "kontrahenta" tako močno s pestjo udaril v obraz, da so ga z zlomom čeljusti morali odpeljati v bolnišnico Slovenj Gradec.

Zdrsnil s ceste

Koroške ceste so v zadnjem obdobju ponovno terjale smrtno žrtev. Žal je tokrat umrl sedemletni otrok iz občine Dravograd. Nezgoda se je pripetila 21. 2. 99 ob 14.35 zunaj naselja Dobrije na cesti Dravograd - Ravne. Voznik osebnega avtomobila M.P. iz Libelič je vozil iz Dravograda proti Ravnah na Koroškem. Zunaj kraja Dobrije ga je v desnem preglednem ovinku zaneslo v levo preko vozišča in bankine, kjer je vozilo dvignilo v zrak. Po devetih metrih je avto treščil v drevo. Od tam ga je odbilo proti strugi reke Meže, kjer je trčilo v večjo skalo in grmovje. Vozilo je obstalo tik ob strugi reke Meže. Ob trčenju v skalo je iz vozila v strugo reke Meže vrglo sedemletnega otroka, ki je nepriprasan sedel na zadnjem sedežu. Otroka so hudo ranjenega prepeljali v bolnišnico Maribor, kjer pa je - žal - umrl. Voznik je bil v nezgodi lažje poškodovan, na vozilu pa je nastalo za dobrih 700.000 tolarjev gmotne škode. Ker je iz vozila v reko Mežo pričelo iztekati olje in gorivo, so posredovali gasilci in preprečili večje onesnaženje.

Peška na zebri

Huje poškodovana je bila 2. 2. 99 tudi peška J.O. z Raven na Koroškem, ki jo je ob 11.50 na prehodu za pešce na Javorniku na Ravnah na koroškem zadela voznica osebnega avtomobila N.P., prav tako z Raven na Koroškem. Voznica je bila na poti z Raven proti Kotljam. Na vozilu je nastalo za okoli 150.000 tolarjev gmotne škode.

Poškodbe smučarjev

Čeprav se zima počasi a zanesljivo bliža h koncu, bo letos na smučiščih smuka možna še lep čas, saj snega že dolgo ni bilo toliko. Prav zato ne bo odveč, če zapišemo nekaj ugotovitev, do katerih so prišli delavci UNZ Slovenj Gradec ob obravnavanju večjega števila nezgod na svojih smučiščih.

Tako se je v mesecu decembru in januarju na smučiščih, ki jih pokriva UNZ Slovenj Gradec, poškodovalo 15 smučarjev, od tega 9 huje. Med poškodovanimi je bilo kar 11 otrok in mladoletnikov. Med vzroki za nezgode pa prevladujejo: slabo zapete ali slabo nastavljene varnostne vezi, neizkušenost smučarjev, nepazljivost in neprilagojena hitrost.

Do nezgod je prišlo izključno zaradi napak, ki so jih naredili smučarji sami. Policisti v nobenem primeru niso ugotovili krivde tretjih oseb, zanje pa tudi niso bile krive morebitne neurejene razmere na smučiščih. Največ nezgod - 9, se je pripetilo na Kopah, tri na Ribniškem Pohorju, po ena pa v Dravogradu, v Mežici in na Rimskem vrelcu.

Spolzki trk

Poledenelo in spolzko cestišče pa je bilo najverjetneje krivo za prometno nezgodo, ki se je zgodila 18. 2. ob 18.10 na krajevni cesti iz Podgorja pri Slovenj Gradcu proti Mislinjski Dobravi.

Tega dne ob omenjeni uri je namreč z osebnim avtomobilom peljala voznica osebnega avtomobila S.S. iz občine Mislinja. Zunaj naselja Podgorje pri Slovenj Gradcu je v blagem desnem ovinku, na poledenelem in spolzkem vozišču, izgubila oblast nad vozilom. Zaneslo jo je na nasprotno vozišče, kjer prav tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila M.S., doma iz Mislinjske Dobrave. Prišlo je do čelnega trčenja, v katerem se je voznica S.S. huje telesno poškodovala. Na vozilih je nastalo za okoli 800.000 tolarjev gmotne škode.

"Mokri" trk

Prometna nezgoda, ki se je pripetila 18. 2. ob 21.20 zunaj naselja Čečovje na Ravnah na Koroškem, najbrž ni nastala zaradi spolzke ceste, marveč bolj verjetno zaradi "mokre notranjosti" enega izmed udeležencev. Voznik osebnega avtomobila S.S. iz občine Prevalje je namreč vozil po krajevni cesti iz Raven na Koroškem proti Čečovju. Zunaj naselja Čečovje je nenadoma zapeljal na levo in trčil v osebnim avtomobil, ki ga je pravilno po svoji desni naproti pripeljal voznik D.H. iz Mežice. Voznik S.S. se je v nezgodi lažje poškodoval, vendar je na kraju nezgode zdravniško pomoč odklonil. Gmotna škoda na vozil znaša dobri 650.000 tolarjev.

Policisti so zoper oba voznika odredili preizkus alkoholiziranosti, ki je pri domnevnem povzročitelju nezgode S.S. pokazal kar 1,62 promile alkohola.

Pogumni motokrosist

Alkohol je imel prste vmes tudi pri prometni nezgodi, ki ni toliko običajna, lahko pa bi se končala tudi mnogo huje. Policijski zapis jo takole predstavlja: "Zunaj naseljenega kraja Muta se je 20. 2. 99 ob 11.10 pripetila prometna nezgoda, v kateri se je lažje telesno poškodoval voznik motornega kolesa za motokros B.K. iz občine Muta. Motorist je z neregistriranim motornim kolesom peljal po klancu navzgor proti kraju Muta. Zaradi nepravilne vožnje po vozišču in posredno tudi zaradi vožnje pod vplivom alkohola (elektronski alkotest je pokazal 2,48 promile alkohola) je motorno kolo dvignilo na zadnje kolo. Motorist je izgubil oblast nad vozilom in je zapeljal z desnega na levo vozišče, kjer je padel. Pri tem se je lažje telesno poškodoval in so ga prepeljali v bolnišnico." Policisti so ugotovili še, da motorist nima ustreznega vozniškega dovoljenja za vožnjo motornega kolesa.

Hude kazni

Morda je kar prav, da ob prej omenjenih primerih prisotnosti alkohola v prometu zapišem tudi, kaj lahko pričakujejo kršitelji od sodnika za prekrške. Ilustrativen je primer M.K. iz občine Črna na Koroškem.

13. 2. 99 ob 20.25 je namreč vozil osebni avtomobil po krajevni cesti v Javorju. Med vožnjo so ga ustavili policisti in odredili preizkus alkoholiziranosti z elektronskim alkotestom. Kljub temu, da so ga dvakrat opozorili, da mu bo izrečene prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, je preizkus odklonil. Policisti so mu prepovedali nadaljnjo vožnjo in mu začasno odvzeli vozniško dovoljenje.

Te prepovedi pa M.K. ni upošteval, saj so ga policisti že dobrih dvajset minut kasneje ponovno ustavili na cesti. Odredili so pridržanje do privedbe k sodniku za prekrške, kamor so ga pripeljali 14. 2. 99. Sodnik mu je izreklen denarno kazen v višini 90.000 tolarjev in ukrep prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Lov na cesti

Še huje se je stvar iztekla za Z.K., voznika osebnega avtomobila iz Ljubljane. 19. 2. so ga namreč okoli šeste jutranje ure v Mislinjski Dobravi poskušali ustaviti policisti. Vendar jih ni ubogal in pričel se je pravi lov za njim, končno pa ga je uspela ustaviti patrola Postaje prometne policije Slovenj Gradec. Dali so mu "pihati" in pokazalo se je, da je imel 1,31 promile alkohola v izdihanem zraku. Pridržali so ga do izstreznitve.

Še istega dne dopoldne so ga privedli k sodnici za prekrške, ki mu je izrekla skupno denarno kazen v višini 230.000 tolarjev, kaznovala ga je še z 8. kazenskimi točkami ter izrekla ukrep prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Nesojeni Peterka

Ker je minulo obdobje črne kronike na Koroškem segalo v čas letošnje izjemne obilice snega, je seveda razumljivo, da se v policijskih sporočilih pojavlja sorazmerno veliko smučarskih nezgod. O njihovih vzrokih pišem na drugem mestu. Tukaj pa kakšen najbolj zanimiv primer.

V smučarskih nezgodah so žal pogosto udeleženi otroci, ki se pač pogosto ne zavedajo posledic nekega dejanja. Tako so si 19. 2. na neurejenem delu smučišča na Meži v Dravograd, zgradili manjšo skakalnico. Po njej se je, s smučmi za alpsko smučanje, spustil tudi neki 10 letni otrok. Pri tem je izgubil ravnotežje in padel ter si zlomil levo koleno.

Prav tako levo koleno si je istega dne zlomila še smučarka D.K. iz Slovenj Gradca, ki je med smučanjem padla na urejenem smučišču na Kopah na Pohorju. Na urejenem delu smučišča na Meži v Dravogradu pa si je 23. 2. levo golen zlomil še 9 letni smučar iz Dravograda.

Smučanje zunaj urejenega smučišča v Dravogradu - smučar je mimo opozorilnih trakov zapeljal na gozdno pot - je bilo dne 16. 2. usodno za 13 letnega otroka iz Dravograda, ki je zaradi padca nekaj časa obležal nezavesten in so ga odpeljali v bolnišnico Slovenj Gradec.

Trdo vzmetenje

Nartne kosti na stopalu desne noge si je 27. 2. ob 12.30 - tokrat ne na smučišču, marveč pri delu - zlomil delavec ravske železarne E.Č. Skupaj s sodelavcem je namreč delal pri žerjavu in del tovara mu je padel na nogo.

Programi

Kratko policijsko sporočilo:

"Med 9. 2. in 10. 2. 99 je neznanec iz učilnice gimnazije na Ravnah na Koroškem odtujil videorekorder Goldstar in daljinski upravljalavec. Tako je to ustanovo oškodoval za okoli 45.000 tolarjev." P.S.: policisti imajo možnost tatu prijeti pri ogledu nekatere novih učnih programov, ki jih je iztuhtal slovenski šolski minister.

Koktajl

Neznanec je v noči na 20. 2. vlomil v Cocktail bar na Francetovi cesti v Slovenj Gradcu. Iz prostorov je odtujil 8 litrov žganih pijač, zaboj piva, nekaj litrov vina, 9 kilogramov kave, zvečilne gumije, več vžigalnikov, večje število cigaret različnih znamk in okoli 43 tisoč tolarjev gotovine. NN je lastnika bara oškodoval za dobrih 140.000 tolarjev.

"No, koktejlja, ki ga bo neznanec storilec naredil iz tega, kar je ukradel, pa prav zares ne bi želel poskusiti. Dasiravno sem preživel dve vojni in sem vsega vaju", bi stegnil jezik Rene, prijatelj mojega prijatelja "bifedžije" Mirana. "Med tako imenovano "smešno vojno" ali Drole de guere, v letu 1940 na francoski zahodni fronti, smo namreč marsikaj vrgli v lonec. Tako rekoč vse, razen kakšnega "krauta" (francoski zasmehovalni izraz za nemške vojake med II. svetovno vojno - op. pisca). No, ampak tega se zdaj raje ne bi spominjal več. Mi pa je to vzpodbudilo tek", in odpujal je iz naše kronike na značilno francosko kosilo, saj veste: dunajski zrezek s pomfrijem in fižolovo solato z bučnim oljem.

T.I.

Dravograd: Varnostne razmere ugodne!

Na območju Policijske postaje Dravograd, ki kot kombinirana postaja za zajema tudi Mednarodni mejni prehod Vič, meddržavni mejni prehod Libelice ter turistično planinski mejni prehod Košenjak, so bile varnostne razmere po besedah komandirja Ferda Abrahama lani ugodne.

Na področju kriminalitete, ki je bila obravnavana na območju Policijske postaje Dravograd, so v lanskem letu zabeležili za dobrih 35 odstotkov več kaznivih dejanj kot v letu 1997, med 129 kaznivimi dejanji pa je bila raziskanost 68 odstotna. Na področju Javnega reda in miru ter kršitev na področju zakonov o tujcih, orožju, mamilih ter varovanju državne meje so zoper 206 kršiteljev, ki so storili 223 kaznivih dejanj, podali 147 predlogov za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške ali 12 odstotkov manj kot v letu 1997.

Šest odstotni porast pa so na območju Policijske postaje Dravograd zabeležili na segmentu prometnih nesreč, ki se jih je v lanskem letu zgodilo 149. Dravograjski

policisti pa so zoper kršitelje cestno prometnih predpisov podali 370 predlogov k sodniku za prekrške, kar je za skoraj polovico manj kot leta 1997, dve tretjini predlogov pa je bilo podanih zaradi neprimerne psihofizičnega stanja voznikov ali odklonitve preizkusa z alkotestom.

Delo nekaj nad 30 policistov Policijske postaje Dravograd je bilo glede na podatke dobro in korektno, saj je bilo nanj podanih le šest pritožb s strani občanov, vse pa so bile na komisiji za pritožbe pri Upravi za notranje zadeve Slovenj Gradec spoznane za neutemeljene.

T. KARAT

DRUŠTVO ZA VARSTVO IN VZGOJO PTIC KOROŠKE

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Koroške šteje 36 članov. Ustanovljeno je bilo leta 1974 v Slovenj Gradcu, njegov "oče" oz. ustanovitelj pa je bil danes najstarejši član, g. Viktor Slemenik iz Slovenj Gradca. Leta 1990 je vodstvo društva prevzel Štefan Čebul z Raven na Koroškem. Zaradi majhnega števila članov in zaradi majhnega varstvenega prostora smo se odločili, da svojo dejavnost razširimo nad celotno Koroško, kar smo leta 1992 tudi uresničili s sprejetjem statusa. Hkrati smo sedež društva prenesli iz Slovenj Gradca na Ravne na Koroškem, na Javornik v blok št. 31.

Posebej se moramo zahvaliti direktorju stanovanjske skupnosti g. Gerdeju, ki nam je odobril brezplačno uporabo prostora. V njem se odvijajo vsi pomembnejši dogodki v zvezi z delom društva. Tam je shranjena tudi vsa oprema, ki je potrebna za pripravo razstav in tekmovanj, tam je tudi vsa hrana za vzrejo zunanjih in notranjih ptic.

Naši člani v prostem času izdelujejo valilnice za vse vrste duplarjev, ki jih nato nameščamo v parke. Žal pa so nam nekateri iz neznanih vzrokov v napoto in s svojim vandalskim početjem onemogočajo, da bi služile svojemu namenu.

Veliko svojega časa namenimo tudi vzreji številnih sobnih in avtohtonih ptic, še posebej pa skrbimo za rodovnik in njihovo zdravstveno stanje. Brez tega se ne moremo udeležiti tekmovanj oz. pripraviti razstav.

V jesenskem času je ves trud vzrediteljev poplačan z različnimi uspehi na društvenih in državnih tekmovanjih. Eno tako tekmovanje je bilo tudi 14. decembra 1998 v OŠ Koroški Jeklarji, kjer so naši člani dosegli dokaj dobre rezultate. Ocenjenih je bilo 62 ptic, njihovo "popolnost" pa je ocenjeval mednarodni sodnik g. Gjerek.

Od 20. do 22. novembra 1998 je bila v prostorih Družbenega doma na Prevaljah organizirana razstava ptic, na kateri je sodelovalo 14 vzrediteljev. Obiskovalci so si lahko ogledali 170 različnih vrst ptic: kanarčke, egzote, cebrice, papige itd. Namen razstave je bil, da ljudem, predvsem otrokom, predstavimo naše delo in jih hkrati seznanimo s pticami okrog hiše, ki jih naše oko marsikdaj ne zazna, njihov pomen in skrb zanje v hladnejšem delu leta. Odziv je bil pozitiven, kar je za nas velika vzpodbuda, s tem smo dobili še dodaten elan za naše delo v prihodnje. Zahvalil vi se tudi krajevni skupnosti Prevalje za odobritev razstave.

v decembru smo se z najboljšimi primerki ptic udeležili državnega tekmovanja v Beltincih in se domov vrnili s številnimi uspehi. Upam, da bomo še naprej tako uspešni in se nekoč udeležili tudi svetovnega tekmovanja, morda že naslednjič.

Dejstvo je, da je v človekovem stremeljenju za boljše življenjske pogoje storjenih ogromno napak, katerih posledice so nepopravljive in jih bodo občutili tudi naši potomci. Zastrupljanje narave s številnimi svinjarijami je za celotno floro in fauno katastrofalno. Podiranje dreves, izsuševanje močvirij, onesnaževanje podtalnih voda..., vse to je že pokazalo negativne rezultate. Ker vsem ni vseeno, kaj se dogaja z Zemljo, so se širom po svetu začele ustanovljati organizacije in društva, ki skušajo preprečiti dejavnosti oz. škodljive posege v naravo. Najbolj dejaven pri tem je Green Peace, seveda pa za njim ne zaostajajo ostale organizacije. Sem sodi tudi naše društvo, ki skuša ohraniti poslanstvo ptic s tem, da jih krmi in se bori za njihov obstoj. V zimskem času zanje nabavljamo sončnice. To je za področje Koroške še kako pomembno, saj kmetje danes sejejo zelo malo oljnih žitaric, ki so bile včasih glavni vir hrane našim pticam. V spomladanskem obdobju v krošnje dreves nameščamo valilnice, kjer si ptice spletajo gnezda in skrbijo za svoje potomce, hkrati pa odigrajo veliko vlogo pri biološkem zatiranju škodljivcev ter vračanju naravnega ravnotežja. Za konec pozivam vse ljudi, da nam prisluhnete in nam skušate pomagati na kakršen koli način. Tako bo naš namen zapostavljenega odnosa do ptic spet dobil tisto, kar so nam zapustili naši pradedje. Vsi, ki bi se radi včlanili v naše društvo, boste potrebne informacije dobili na telefonski številki: 0602 / 20-264 (Štefan).

Štefan Čebul

HOROSKOP 10. marec - 10. april 1999

OVEN: Začelo se je vaših "5 minut", ko se bo dobrohotni Jupiter srečal z vašim rojstnim Soncem in vam bo, seveda z vašo pomočjo, uresničil tudi najbolj skrite poklice in osebnostne želje. To pomlad boste čustveno oživeli, celo vroča ljubezen na prvi pogled ni izključena, tudi če niste več rosno mladi. Spomnite se, kaj se je dogajalo pred 12-imi leti, ko je bil Jupiter zadnjič "pri vas doma"...

BIK: Saturn se je kar za dalj časa naselil v vaše rojstno znamenje, strogi učitelj pa ni tu zato, da bi vam grenil življenje, ampak, da boste z njegovo pomočjo laže odvrgli nepotrebna bremena in se osredotočili na bistveno - torej - nenadoma boste razpolagali z več energije in vztrajnosti. Idealni čas za "popravne izpite" ...

DVOJČKA: Čeprav ni v vaši navadi, lahko začnete pretiravati z delom in izpolnjevanjem obveznosti, ki ste si jih sami umislili. Zdravje vam za takšno zaletavanje ne bo hvaležno. Poglejte skozi okno in sledite pogledu - sonce, zrak, pomlad. Sprejmite darove narave in zvezd - tudi občasn občutek osamljenosti je lahko dobrodošla preizkušnja.

RAK: Izbirčni bodite pri svojih družabnikih, več jih bo, kot jih potrebujete, saj ste malce avanturistično razpoloženi in živahni - torej privlačni za vse, ki jih spomladanska utrujenost še ni povsem dotakla. Vaši cilji so se zbrstili in dosednji napori že prinašajo sadove - za vas uspešno obdobje, ko boste lahko preizkusili prava prijateljstva, tista, ki jim zavist ne more do živga.

LEV: Doma ste pošteno zavihali rokave in še nekaj časa bo tako. Če vas obkrožajo diplomatsko nadarjeni sorodniki, boste živeli v samozadovoljnem miru in krojili svoj prosti čas v duhu višjih ciljev. Torej: največ praktičnega in teoretičnega boste opravili doma, če se izobražujete, lahko prav zdaj zaključite to sicer dolgo in naporno epizodo.

DEVICA: Zelo komunikativno obdobje, ki lahko prinese tudi trajnejše poslovne ali zasebne naveze. Še vedno poskušate biti pri delu čim bolj inovativni, čeprav vam počasi zmanjkuje idej. Prve spomladanske dni boste pričakali erotično prebujeni, le da si tega najbrž ne boste priznali in boste tovrstno telesno prebujanje prekrili s praktičnimi zadolžitvami.

TEHTNICA: S samotarjenjem ne boste dobro shajali - morda je vaše hrepenenje med tem že dobilo ime in priimek in se vam smehlja iz nasprotnega znamenja - Ovna. Če niste prosti, se boste najbrž obdali s kopico delovnih obveznosti, da vas ne bi čustveno zaneslo in da bi se telesno laže obvladovali. Kaj pa, če vam ni več pomoči pred Amorjevimi puščicami?

ŠKORPION: Odločno se uveljavljate in v nasprotju z običajnim razpoloženjem ste na videz izjemno razigrani in pripravljeni na avanture. V resnici pa preživljate obdobje romantičnih čustev in poglobljanja vase, a pri tem še vedno trdno držite v rokah vse svoje obveznosti. Če lahko uporabite živahna sanjarjenja za kaj konkretnega in ustvarjalnega, ste na konju.

STRELEC: Poleg Ovnov in Tehtnic ste Strelci najbolj ranljivi za ljubeznive spomladanske sapice. Stare čustvene praske bo prekril svež navdih, seveda ni nujno, da bo uresničen s kakšno večjo partnersko spremembo ... veliko je vredno že to, da se boste med domom in službo ali šolo gibali z nekim skrivnostnim žarom, ki bo navdihoval še druge in vam olajšal vsakdanje obveznosti.

KOZOROG: Marčevsko nebesno sliko poznate že od prej: središče čustvenega življenja in napredka bo vaš dom. Ugotovili pa boste, da se lahko brez zadržkov bolj odprete, predvsem pa boste začutili, komu od bližnjih lahko najbolj zaupate. Poleg tega boste zdaj mimogrede premagali še kakšno stopničko navzgor v karieri.

VODNAR: Morda so vas okoliščine prisilile, da se več ukvarjate s svojim domom, morda celo - nepričakovano - s svojim preteklim domom in ljudmi, ki so vam bili nekoč blizu. Čeprav vse to občutite kot veliko omejitev, boste opravili velik življenjski izpit, predvsem, če se ne boste zapirali vase - prebijte led in komunicirajte. Tudi v materialnem pogledu vam lahko koristi.

RIBI: Dobro opazujte, da ne boste spregledali namigov, ki vam jih bodo ponudile marčevske zvezde - obetajo vam nepričakovane in prijetne dogodke in ker ste nasploh v optimističnem in energetsko močnem obdobju, jih boste lahko dobro izkoristili. Tudi vaše zamisli bodo zdaj z odobravanjem sprejete, le za ljubezen in partnerstvo bo manj volje in časa.

TERMOTON
okna

AKCIJA

od 10. do 26. marca

- takojšnja dobava za večino dimenzij
- posojilo do 60 mesecev
- brezplačen prevoz za nakup v vrednosti nad 100.000 SIT
- organiziran servis in montaža
- garancijski rok 2 leti, stekla 5 let

dodatni popust

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
tel.: (064) 61-30, faks: (064) 634-261
E-mail: info@jelovica.si, http://www.jelovica.si

RAVNE NA KOROŠKEM, Čečovje 5, HOTEL MERX
tel., fax: (0602) 20-175

šport
MOJCA

RAVNE

Telefon: (0602) 22 368

Največja izbira športne obutve in tekstila na Koroškem!

- **NOVI MODELI 1999**
- **20% gotovinski popust na posamezne modele iz lanske sezone**
- **AKCIJSKE CENE športnih copatov znamke ASICS**
- **trenirke, jakne, anoraki ter ostala športna oblačila in oprema po zelo ugodnih cenah!**

VABLJENI

MOJCA ŠPORT RAVNE!

Oskrba
DRAVOGRAD
TRGOVINA NA VELIKO IN MALO d.d.

OD TOD
- Za Vas
Vsak Dan
- POVSOD

Poslovalnica 301 DRAVOGRAD
Trg 4. julija 46
tel.: 0602/ 83-060

Poslovalnica 304 DRAVOGRAD
Mariborska cesta 35
Tel.: 0602/ 83-550

Diskont DRAVOGRAD
Trg 4. julija 46
Tel.: 0602/ 83-060

Bife DRAVOGRAD
Trg 4. julija 46
Tel.: 0602/ 83-060

Poslovalnica 302 SLOVENJ GRADEC
Meškova ulica 17
Tel.: 0602/ 41-048

Market TOPLICA
Topolšica 85/b
tel.: 063/892-033

UPRAVA, Trg 4. julija 46
2370 DRAVOGRAD
TEL.: 0602 83 641, 83 652, 84 453
FAX: 0602 83 997
Skladišče: Kidričeva 8, Slovenj Gradec
TEL.: 0602 42 551, 42 553
FAX: 0602 42 214, 42 264
Skladišče: Celjska c. 33 Slovenj Gradec
TEL.: 0602 41 157, 41 267
FAX: 0602 42 404

PONUDBA ZAVAROVANJ NA EVROPSKI RAVNI

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
tel.: 0602 505 611, fax: 0602 41-840

PREDSTAVNIŠTVI:
Radlje ob Dravi, tel.: 0602 73-024
Ravne na Koroškem, tel.: 0602 23-658

ZASTOPSTVA:
Črna na Koroškem, tel.: 0602 38-488
Dravograd, tel.: 0602 84-506
Mežica, tel.: 0602 37 026

triglav premoženje

novost v ponudbi: **POTRESNO ZAVAROVANJE**

Ko se zamajejo tla pod nogami...

V skupini naravnih nesreč, ki ogrožajo človeštvo, ima potres zelo pomembno mesto.

Slovenija je potresno območje, kjer so potresi večkrat povzročili hude posledice. 14. aprila 1995 je minilo sto let od rušilnega potresa, ki je prizadel Ljubljano in okolico. Potres je zahteval temeljito obnovo in prenavo prizadetega mesta in deloma tudi njegove okolice. To je bil čas, ko se je v Sloveniji začelo intenzivno razmišljati o potresnih opazovalnicah.

Sedem stalnih opazovalnic v Sloveniji zapiše na leto povprečno 2.500 potresov, od tega okoli 400 z žarišči na ozemlju Slovenije, pebivalci Slovenije pa zaznajo na leto od 20 do 50 potresov. Tudi potres z žariščem zunaj Slovenije lahko povzroči materialno škodo na naših tleh. Tak potres je leta 1976 povzročil veliko materialno škodo v Posočju in drugih delih zahodne Slovenije.

Potres je naravna nesreča, ki lahko prizadene vse vrste gradbenih objektov, kakor tudi premičnine v njih. Ttej nesreči se je precejšnji meri moč izogniti z upoštevanjem inženirskih zahtev o protipotresni gradnji. Seveda pa tudi protipotresno grajene zgradbe niso popolnoma varne pred poškodbami, ki jih lahko povzroči močnejši potres.

Ko se zamajejo tla pod nogami, je najpomembnejše, da rešimo življenje sebi in najbližjim, Zavarovalnica Triglav pa vam s potresnim zavarovanjem zagotavlja povrnitev nastale škode in s tem ohranitev vrednosti vašega premoženja.

zavarovalnica triglav, d.d.